

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК
ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ**

Жоғары кәсіптік білім

БАКАЛАВРИАТ

МАМАНДЫҒЫ	051101 – «МЕЙІРБИКЕ ІСІ»
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ	051101 – «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»
SPECIALITY	051101 – «NURSING»

ҚР МЖМБС 3.08.388-2006

Ресми басылым

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана

Алғы сөз

1 “Эмили” медицина орталығы – Мейірбике ісі институты
ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН

2 Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2006 жылғы 1 желтоқсандағы № 582 бұйрығымен **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ**

3 **АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛГЕН**

4 Осы стандартта «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 7 маусымдағы № 389-І Заңының және «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын әзірлеу, бекіту және қолданылу мерзімінің тәртібі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 2 қыркүйектегі № 1290 қаулысының нормалары іске асырылған.

Осы стандартты Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

Мазмұны

1 Қолдану саласы	1
2 Нормативтік сілтемелер	1
3 Анықтамалар мен қысқартулар	1
4 Мамандық аясындағы білім беру бағдарламасының тізбесі.....	2
5 Біліктілік пен лауазымдар тізбесі	2
6 051101 – «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша бітірушінің біліктілік сипаты	3
7 Білім берудің негізгі жалпыұлттық мақсаты және мақсаттар иерархиясы (пәндер циклдары бойынша мақсаты).....	8
8 Бітірушілердің білім деңгейіне қойылатын талаптар.....	9
9 051101 – «Мейірбике ісі» мамандығының білім беру бағдарламаларының мазмұны.....	11
10 051101 – «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша бітірушіні даярлау білім беру ортасына қойылатын талаптар.....	33
11 Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын жасауға, жанартуға (өзгертуге, түзетуге) қойылатын талаптар.....	36
А Қосымшасы	38

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ЖАЛПЫҒА МІНДЕТТІ БІЛІМ БЕРУ СТАНДАРТЫ

Жоғары кәсіптік білім

051101 - «МЕЙРБИКЕ ІСІ» МАМАНДЫҒЫ

Енгізу күні 2007.09.01

1 Қолдану саласы

Осы стандарт ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғарғы кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелер» негізінде әзірленген және 051101 - «Мейрбике ісі» мамандығы бойынша кәсіптік білім берудің құрылымы мен мазмұнына және бакалаврлардың даярлық деңгейіне қойылатын талаптарды белгілейді.

Стандарттың ережелерін көрсетілген мамандық бойынша бакалавр дайындауды жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары өздерінің ведомстволық бағыныстылығына, ұйымдық-құқықтық нысанына қарамастан, қолдануға және сақтауға міндетті.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы стандартта ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім (бакалавриат). Негізгі ережелеріне» келтірілген № 1 өзгерістер енгізілген ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелері» және № 2 өзгерістер енгізілген ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелері», «Білім туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 7 маусымдағы Заңы, «Денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР 2003 жылғы 4 маусымдағы Заңы, «Азаматтардың денсаулығын сақтау туралы» ҚР 2006 жылғы 7 шілдедегі Заңы, «Қазақстан Республикасының медициналық және фармацевтикалық білім беру ісін реформалау тұжырымдамасы туралы» ҚР Үкіметінің 24.04.06 жылғы № 317 қаулысына сілтемелер қолданылды.

3 Анықтамалар және қысқартулар

Осы стандартта Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңына және ҚР МЖМБС 5.03.001-2004 «Жоғары кәсіптік білім. Бакалавриат. Негізгі ережелеріне» сәйкес қысқартулар, терминдер мен анықтамалар қолданылған.

Ресми басылым

Осы стандартта келесі қысқартулар қолданылады:

- ЖББП - жалпы білім беру пәндері;
- БП - базалық пәндер;
- КП - кәсіптендіру пәндері;
- ОСЖ - оқытушылардың студенттермен жұмысы;
- СӨЖ - студенттердің өзіндік жұмысы;
- ОЖСӨЖ - оқытушы жетекшілігімен атқарылған студенттің өзіндік жұмысы;
- ЕАМ - емдік-алдын алу мекемесі;
- БМСК - бастапқы медициналық-санитарлық көмек.

4 Мамандық аясындағы білім беру бағдарламасының тізбесі

Білім беру бағдарламаларының тізбесін 051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты негізінде типтік оқу жоспарына сәйкес жоғары оқу орнының Кеңесі белгілейді.

5 Біліктіліктер мен лауазымдар тізбесі

Біліктіліктер мен лауазымдар Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 22.11.2002., № 273-ІІ бұйрығымен бекітілген «Басшылардың, мамандардың және басқа қызметшілер лауазымдарының біліктілік анықтамалығына» сәйкес және басқа да нормативті құжаттармен айкындалады.

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша бітірушілерге «Мейірбике ісі бакалавры» академиялық дәрежесі тағайындалады. «Медицина мейірбикесі-менеджер» біліктілігі беріле отырып, жоғары базалық білімі туралы дипломы мен бірге оқу жоспары бойынша игерілген несие және академиялық сағаттар көлеміне сай меңгерген пәндер тізімі мен бағалары туралы академиялық анықтама (транскрипт) беріледі.

Түлектердің жоғары білімін растайтын құжат нұсқасы Қазақстан Республикасының заңдарында сәйкес реттеліп беріледі.

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша оқуды тәмамдаған түлек заңдарға сәйкес бас дәрігердің Мейірбике ісі бойынша орынбасары, жетекші медбике, мейірбикелік күтім ауруханасының, хоспистің, денсаулық пунктінің меңгерушісі, ЕАМ бөлімшесіндегі жетекші медбике, медициналық колледждерде мейірбике ісі мамандығын дайындайтын оқытушы қызметтерін атқара алады.

Мейірбике ісі бакалавры оқуын магистратурада жалғастыруға құқылы.

6 Мейірбике ісі бакалаврының біліктілік сипаттамасы

6.1 Кәсіби қызметінің саласы

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша түлектің кәсіби қызметінің аясы болып табылады: денсаулық сақтау, медицина, ғылым, жоғары білім беру, әлеуметтік қорғау мекемелері.

6.2 Кәсіби қызметінің объектілері

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша түлектің кәсіби қызметінің нысанасы балалар мен үлкендер болып табылады. Кәсіби қызметті іске асыруды ұйымдастыру болып табылады:

- денсаулық сақтау саласын басқаруды ұйымдастыру;
- денсаулық сақтау саласын ұйымдастыру;
- жоғары білім беруді ұйымдастыру;
- ғылым саласын ұйымдастыру;
- әлеуметтік қорғауды ұйымдастыру.

6.3 Кәсіби қызметінің іс-мәні

Түлектің кәсіби қызметінің іс-мәні болып табылады:

- үлкендер мен балаларға жоғары дәрежелі медициналық көмек көрсету;
- санитария-гигиеналық және эпидемияға қарсы іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу;
- емделуші және оның туысқандарымен, әріптестермен, әлеуметтік қызмет уәкілімен сенімді қарым-қатынасты қалыптастыру;
- салауатты өмір сүру салтын насихаттау;
- денсаулық сақтау саласының экономикалық-ұйымдастыру мен басқару қызметін қалыптастыру және дамыту;
- ғылыми методология мен айғақты медицина принциптерін дамыту және қолдану;
- педагогикалық дағдыларды қалыптастыру және дамыту;
- әрқашан ғылыми жетістіктердің негізінде өзінің кәсіби білімін шыңдауға дайындығы.

6.4 Кәсіби қызметтің түрлері

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша түлек келесі кәсіби қызметтің түрлерін атқара алады:

- емдік-алдын алу және диагностикалық;
- санитария-гигиеналық, эпидемияға қарсы;
- ұйымдық-басқару;
- ғылыми-зерттеу;
- білім беру (педагогикалық);
- ақыл-кеңес;
- ақпараттық-аналитикалық;

- маркетинг;
- инновациялық.

6.5 Кәсіби қызметінің функциясы

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша бакалаврлардың кәсіби қызметінің міндетті істері:

- мейірбикелік қызметкерлерге басқару, мекеме жұмысының тиімділігін жетілдіру үшін басқару тәсілдерін дамыту және енгізу;
- әр емделушінің жеке сұранысына бағытталған мейірбикелік қызмет үрдісін іске асыру;
- мейірбикелік қызметті дамытудағы негізгі мүмкіншіліктерді сараптау және бағалау;
- емделуші және оның туыскандарымен, әріптестермен, әлеуметтік қызмет уәкілімен сенімді қарым-қатынасты орнатып, медициналық этика және деонтология принциптерін сақтау;
- ұжымдағы әлеуметтік-психологиялық ортаны реттеу;
- мейірбике істері бойынша ғылыми зерттеулерді жоспарлап, іске асыру;
- тұрғындар денсаулығын саралап және бағалау шараларын іске асыру;
- алдын алу, емдік және сауықтандыру шараларын ұйымдастыру және жүзеге асыру;
- шұғыл және жедел жәрдемді ұйымдастыру мен көрсету;
- нақты мағлұматтар алу, медициналық мәселелерді шешу және халыққа көмек көрсету үшін нақты ақпараттық және коммуникациялық технологияны тиімді қолдану, денсаулық сақтау жүйесінде және дербес оқу кезінде бірыңғай ақпараттық жүйемен жұмыс істеу;
- педагогикалық және тәрбие жұмысын жүзеге асыру.

6.6 Кәсіби қызметінің типтік міндеттері

Мейірбике ісі мамандығы бойынша бакалаврлардың кәсіби қызметінің типтік міндеттері:

- тұрғындардың физикалық, психологиялық, әлеуметтік және мәдени факторларын ескере отыра медициналық көмек көрсету және алдын алу шараларын жүргізу;
- денсаулық сақтау жүйесіндегі Мейірбике ісі жағдайын сараптау және бағалау;
- нарықтық экономикалық жағдайда мейірбикелік қызметтің келешекте дамуын жасау;
- денсаулық сақтау аясындағы ғылыми жетістіктердің негізінде тұрғындарға көрсетілетін медициналық көмектің сапасын арттыру;
- мейірбикелік қызмет жұмысының тиімділігін жетілдіру үшін басқару тәсілдерін дамыту;
- Мейірбике ісі бойынша мамандық дайындау жүйесін жетілдіру;
- тұрғындарға медициналық көмекті ұйымдастыру мен жүзеге асыруда менеджмент принциптерін қолдану.

6.7 Кәсіби қызметінің бағыттары

- мейірбикелік қызметкерлерге басқару, мекеме жұмысының тиімділігін жетілдіру үшін басқару тәсілдерін дамыту және енгізу;
- әр емделушінің жеке сұранысына бағытталған мейірбикелік қызмет үрдісін іске асыру;
- мейірбикелік қызметті дамытудағы негізгі мүмкіншіліктерді сараптау және бағалау.

6.8 Кәсіби қызметінің мазмұны

Мейірбике ісі бакалаврларының кәсіби қызметінің мазмұны:

- ұйымдастыру-басқару: шұғыл және стратегиялық басқарудағы ізденіс, құрастыру, ұйымдастыру; тұрғындарға сапалы медициналық алдын алу көмек көрсететін медициналық мекемелердің жұмысын жетілдіруге бағытталған басқарудың дұрыс жолын таңдау;
- өндірістік-технологиялық: медициналық көмектің сапасын жақсартуға мүмкіншілік туғызатын экономикалық тиімді жаңа медициналық технологияны жасау және енгізу;
- педагогикалық: мейірбике ісін оқытудың мазмұнның, әдістері мен технологиясын жасау; студенттерге білім беру үрдісінде, медициналық мамандармен жұмыс атқаруда, емделуші және оның туысқандарымен сенімді қарым - қатынас қалыптастыруда педагогикалық білімді қолдану;
- ғылыми-зерттеу: мейірбике ісі аясында ғылыми-практикалық зерттеулерді ұйымдастыру және орындау;
- ақыл-кеңес: кәсіби сұрақтарды шешу кезіндегі келелі мәселелерді талқылап түсіндіру;
- ақпараттық-аналитикалық: медициналық көмек көрсету аясында қолданылатын ақпараттарды жинау (компьютер), сақтау және өндеу тәсілдеріне игеру;
- маркетинг: тұрғындарға медициналық қызмет көрсету кезіндегі денсаулық сақтау саласындағы маркетингті басқару;
- инновациялық: тұрғындарға емдік-алдын алу және медициналық-санитарлық көмекті ұйымдастыру мен көрсетудегі жаңа технологияларды жасау;
- клиникалық: алдын алу, емдік-диагностикалық және сауықтыру шаралар орындалуының негізгі алгоритмдерін білу, шұғыл жағдайда жедел көмек көрсету, паллиативті көмек; емделуші мен қызметкерлерді оқытып үйрету; мейірбикелік көмекті жоспарлау, ұйымдастыру, орындау және тиімділігін бағалау; белгілі бір жағдайда тұрғындардың әр жастағы топтарына мейірбикелік көмек көрсету принциптері;
- медициналық-алдын алу: тұрғындардың және жеке адамдардың денсаулығын сауықтыру, нығайту, аурулардың алдын алуына бағытталған шараларды орындау.

6.9 Мейірбике ісі бакалаврының негізгі қызметіне қойылатын талаптар

Мейірбике ісі бакалавры:

түсінігі болу керек:

- қоршаған ортадағы жүріп жатқан негізгі үрдістер мен құбылыстар және табиғат танудағы жаңа ғылыми әдістер туралы;
- ұлттық экономика мен өнеркәсіп салаларын басқару жүйесі;
- Қазақстан және басқа мемлекеттердің экономиканы басқару әдістемелері мен тәсілдері, сыртқы экономикалық саясатты;
- экономика туралы заңдар және оның түрлері;
- саясаттану, тарих ғылымдарының теоритика-методологиялық негіздері;
- адам денсаулығының қалыптасуы, қорғаныш қабілеті, қалыпты және патологиялық жағдайларда реттелу ерекшеліктері;
- денсаулық сақтау мен медицинаның негізгі мәселелері және оның басқа әлеуметтік саясат салаларымен байланысы;
- халықаралық саясаттағы денсаулық сақтаудың маңызы;
- кәсіби қызметті орындау кезінде кездесетін мәселелерді шешу әдістемелері.

білуі керек:

- әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық ғылым салалары бойынша негізгі ілімдерді;
- денсаулық сақтау саласындағы Қазақстан Республикасының заң және нормативті құжаттарды;
- адамның басқа тұлғамен, қоғамдағы, қоршаған ортадағы, кәсіби қызметтегі қарым - қатынасын реттейтін этикалық және құқықтық нормаларды;
- тіршіліктің басталу мен дамуының жалпы заңдылықтары және организм жүйелері, ағза, жасуша, тіннің құрылымы мен қызметінің қалыпты, патологиялық жағдайдағы ерекшеліктерін;
- медициналық мекемелерде емдік-қорғау, санитария-гигиеналық және санитария-эпидемиологиялық шараларға қойылатын талаптарды;
- ұжымдағы шиеленістерді, стрессті, инновациялық мәселелерді реттейтін психологиялық басқару жүйесінің тиімді әдістерін;
- денсаулық сақтау жүйесіндегі менеджмент пен маркетингтің негізгі принциптері мен ерекшеліктері;
- тиімді коммуникациялық және ұйымдастыру әдістері.

істей білуі керек:

- әлеуметтік-маңызды мәселелер мен үрдістерді ғылыми тұрғыдан саралау;
- тұрғындардың және жеке адамдардың денсаулығын сауықтыру, нығайту, аурулардың алдын алуына бағытталған шараларды орындау;

- кәсіби міндеттерді шешуде қоғамдық денсаулық сақтау мен тұрғындардың медициналық, медициналық-әлеуметтік және медициналық-санитарлық көмекке сұранысын саралау;
 - емделушінің денсаулық жағдайы туралы мәліметті жинау және бағалау;
 - емделушінің жеке сұранысы мен мәселелерін ескере отыра білікті күтімді қамтамасыз ететін мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру және орындау;
 - емделушіге көрсетілген медициналық және медициналық-әлеуметтік көмектің тиімділігін бағалау;
 - өмірге қауіпті және шұғыл жағдайларда медициналық көмек көрсету;
 - ғылыми негізде ұжымдағы еңбекті ұйымдастыру;
 - кәсіби қызметті атқаруда дұрыс мақсат пен міндеттер қою және оны орындау үшін осы оқылатын пәндегі әдістерді қолдану;
 - ұжымдағы еңбек ресурстарына байланысты әріптестермен қарым-қатынас қалыптастыру, орындаушылардың жұмысын ұйымдастыру, басқару шешімдерін табу және қолдану;
 - нормативті-тәртіп құжаттармен жұмыс істеу;
 - денсаулық сақтау саласында кәсіби қызметті орындау үшін экономикалық және құқықтық білім негізін қолдану;
 - мейірбикелік көмек көрсету жүйесіндегі ұйымдастыру жұмысына саралау жүргізу, оның қабілеттілік және шектелу мүмкіншіліктерін анықтау, қолда бар ресурстарды қолдана отыра оның тиімділігін жоғарлататын бағдарлама жасау және оның орындалуын қамтамасыз ету;
 - қаражат-шаруашылық қызметтің ұйымдастыруда бухгалтерлік принциптерді қолдану;
- дағдысы болу керек:**
- қызмет көрсету аясында компьютерлі және басқа да ақпараттарды жинау, сақтау және өңдеу;
 - медициналық, медициналық-әлеуметтік, медициналық-санитарлық және шұғыл көмек көрсету;
 - салауатты өмір сүру салтын насихаттау, аурулардың алдын алудағы іс-шараларды жүргізу;
 - денсаулық сақтау саласындағы мейірбикелік қызметті жоспарлау, ұйымдастыру, жетешілік ету, реттеу және қадағалау;
 - тиімді коммуникация, шилеңістер мен стресстерді шешімін табу, ұжымда инновациялық әдістерді қолдану;
 - мейірбике ісі саласында орындаушылардың кәсіби дайындығын анықтау, оқытуға арналған дидактикалық материалдарға әдістемелік сараптама жүргізіп, оқыту мақсатын нақтылау, кәсіби міндеттерді шешу негізінде оқу үрдісін ұйымдастыру және жүргізу.

жетік білуі керек:

- елдің мемлекеттік экономикалық және әлеуметтік саясаты;
- кәсіпкерлік, шаруашылық және денсаулық сақтау саласының заңдары;
- Мейірбике ісінің отандық және халықаралық дамуы мен жағдайы;
- медициналық көмек көрсету сапасын жетілдіру;
- Мейірбике ісі мамандары көрсететін медициналық көмек туралы стандарттарды жасау және қолдану;
- денсаулық сақтау аясындағы басқару, жетекшілік ету және маркетингті қызмет.

7 Білім берудің негізгі жалпыұлттық мақсаттары және мақсаттарының иерархиясы (пән циклінің мақсаты бойынша)

Жоғары білім берудің негізгі жалпы ұлттық мақсаттары әрбір адамға білім алудың түрін, мерзімін таңдап алуға кеңінен мүмкіншіліктер жасау арқылы жан-жақты жоғары білімді, интеллектуалды, өздерінің кәсіптік қабілетін іске асыра алатын мамандар дайындау. Ұлттық жоғары білім берудің концептуалды негізі бакалавриат деңгейінде кең қорлы кәсіби даярлық пен болашақ мамандардың жан-жақты терең білім алуына бағытталған. Осы тұрғыда бакалавр кәсіби қызметін жалпы интегралды әдістемелерімен қамтамасыз етіп, болашақ мамандардың кәсіби жасампаз қабілеттің дамыту арқылы әрқашан білімдерін жетілдіруге деген талпыныстарын қалыптастыру.

Мақсаттар жүйесі басқару профилінің негізгі пәндерінің экономикалық сипаты және арнаулы мамандық пәндерінің медициналық мейірбикелердің классикалық білім алуағы маңызды негізімен үйлесімді келуін қамтамасыз ету.

Жалпы білім беру пәндер циклдерінің оқыту мақсаты жоғары білім беру мекемелерінде жаратылыстану, жалпыгуманитарлық, лингвистикалық ғылымдарының негізінде оқыту.

Базалық пәндер циклдерінің оқыту бағыты медициналық, биологиялық, әлеуметтік ғылымдар ауқымында терең білім қорын қалыптастыру, денсаулық сақтау саласындағы медициналық-санитария мен медициналық-әлеуметтік көмек сұранысын қанағаттандыра алатын мейірбике ісі мамандарын дайындау. Оның негізгілері:

- мейірбике ісін қамтамасыз ету және жетекшілік ету;
- мейірбике ісі мамандары мен емделушілерге медициналық-санитарлық және медициналық-әлеуметтік көмек көрсетудің жаңа тәсілдерін үйрету;
- болашақ мамандарда жетекшілік қабілетін қалыптастыру;

- клиникалық ойлау және ғылыми зерттеу арқылы Мейірбике ісі практикасын дамыту.

Кәсіптендіру пәндер Қазақстан денсаулық сақтау саласында экономикалық басқарудың негізгі теориялық аспектілерін және макро-, мезо- және микро- деңгейде басқарудың теориялық, практикалық аспектілерін оқуға бағытталған.

8 Оқу бітірушілердің білім деңгейіне қойылатын талаптар

8.1 Жалпы білім беруге қойылатын талаптар

Түлек білуге міндетті:

- қазіргі заманның рухани, мәдени, интеллектуалды, экологиялық құндылықтар негізін бағалауды;

- идеялық қайшылықтарды сын көзбен саралап, өзінің кәсіби қызмет саласындағы мәселелерге тиімді шешім қабылдауға;

- кең ой - өріс негізінде қоғам алдындағы өз міндетіне аса жауапкершілікпен қарауға;

- салауатты өмір сүрудің ғылыми танымдарына жетік;

- дене шынықтырудың дағдылары мен тәсілдерін білуге;

- жоғары мәдениетті;

- өз мамандығының әлеуметтік маңызын түсінетін, білімін үздіксіз жетілдіріп отыруға тиіс.

8.2 Әлеуметтік-этикалық құзіреттілікке қойылатын талаптар

Түлек білуге міндетті:

- Қазақстан Республикасы заңдарының негіздерін, әлеуметтануды меңгерген, денсаулық сақтау саласын ұйымдастыру мен этикалық, құқықтық нормаларға жетік, адамдар арасындағы қатынасты реттей білетін;

- кәсіби құндылықтарға иегер болуы, жанашыр, альтурист, әділетті, аса жауапты, дәрігерлік құпияға берік;

- емделуші, отбасы мүшелері және дәрігер, мейірбике арасындағы өзара түсінушілік пен қарым-қатынастың маңыздылығын сезіну;

- мәдени ғұрыптар мен діни сенімдерді сыйлауға;

- әріптестерінің көзқарастарын ескере отырып, парасатты қарым-қатынаста болуы тиіс.

8.3 Экономикалық және ұйымдық-басқарушылық құзіреттілігіне қойылатын талаптар

Алған білім мен біліктілікті еркін кәсіпкерлік жағдайдағы экономикалық, басқару, саралау жұмыс барысында дұрыс шешім қабылдауға пайдалану.

8.4 Кәсіби құзіреттілікке қойылатын талаптар

Мейірбике ісі бакалавры білуге міндетті:

- денсаулық сақтау, экономика саласында және мейірбикелік қызметті ұйымдастыру мен басқаруда жетік болуға;
- мейірбике ісі қызметінің атқарылуына кешенді сараптама беруге;
- ішкі және сыртқы орта өзгерістеріне жауап бере алатын Мейірбике ісі қызметінің тиімділігінің жоғарлататын жаңа көздерін анықтау;
- тұрғындарға тиімді медициналық көмекті қамтамасыз ететін практикалық дағдыларға иегер болуы, сонымен қатар мейірбикелік жұмыстың ерекшеліктеріне байланысты медициналық көмек көрсетуді ғылыми-негізделген сапалы деңгейде ұйымдастырып, басқару әдістемелерін іске асыру;
- денсаулық сақтау саласындағы қазақстан заңдары мен бухгалтерлік есепті білуі керек;
- халықаралық басқару жобаларының стандарттары мен сапалы медициналық көмек көрсетудің халықаралық стандарттарын жетік болу;
- іскерлік-жоспар және инновациялық, ғылыми-зерттеу жобаларын жасай білу.

8.5 Өзгерістер мен белгісіздіктің өспелі серпіні жағдайындағы әлеуметтік, экономикалық, кәсіби рөлдердің, географиялық және әлеуметтік икемділіктің ауысу дайындығына қойылатын талаптар

Түлек қабілетті болуы қажет:

- медициналық-санитарлық, медициналық-әлеуметтік көмек мекемелеріндегі өзгерістерге байланысты Қазақстандағы мейірбике ісінің жағдайын бағалау;
- басқару шешімдерін қабылдау;
- мейірбике ісін саралап, ондағы өзекті мәселелерді анықтау;
- мейірбике ісінің үрдісін толықтай қадағалап, уақтылы жоспарлап, ұйымдастырып, басқару;
- экономикалық және әлеуметтік өзгерістерге бейімделу;
- әлеуметтік, рухани, психологиялық тұрғыдан іскерлік және бейімділік;
- денсаулық сақтау саласының талабына сай медициналық мейірбике қызметін қалыптастыру.

8.6 Оқу пәндерінің негізгі циклдері бойынша білімділікке қойылатын талаптар

Жалпы білім беру пәндері циклі бойынша білім деңгейіне қойылатын талаптар.

Түлек жалпы адамзат және кәсіптік құндылықтарды, адам мен өмір тұтастығын түсінуде, жаратылыстану, гуманитарлық-психологиялық дүние танымын қалыптастыру барысында философия және әлеуметтік ғылым негіздерін білуі тиіс.

Студенттер **базалық пәндер** цикліне қоса келесі мәселелерді айқындайтын пәндерді оқып білуі керек: әлеуметтік қоршаған ортаға

байланысты адамның дамуы; тіршіліктің шығу тегі мен дамуының жалпы заңдылықтары; жастық және жыныстық ерекшеліктерге байланысты организмдегі тіндер, ағзалар мен жүйелер жасушаларының қызметі; нозология туралы түсінік: себептердің маңызы, дерттің пайда болу, даму, соңы кезіндегі организмнің қарсы тұру қабілеті; асқынулар мен ақыры сатыларындағы дерттің құрылымдық негізі; фармакотерапия үрдісіндегі дәрілік заттар жиынтығының фармакологиялық қасиеті; денсаулықты нығайту, қолдау және қалпына келтіру мәселелері.

Кәсіптендіру пәндер циклінде түлектердің кәсіптік деңгейіне жалпы талаптар қойылады, сондай-ақ келесі сұрақтарды білуге міндетті:

- денсаулық сақтау жүйесіндегі басқару жұмысының ерекшелігі мен мәнін;
- медициналық мекемелерде емдік-қорғау, санитария-гигиеналық, санитария-эпидемиологиялық тәртібіне қойылатын талаптар;
- коммуникативті сұрақтар;
- мейірбике ісінің практикалық қызметіне әсер ететін факторлар: денсаулық сақтау жүйесін ұйымдастыру, денсаулық сақтау саласының саясаты, әлеуметтік саясат, заңдар құрылымы, әлеуметтік және медициналық қызмет көрсету;
- ұлттық және аймақтық деңгейдегі денсаулық көрсеткіші;
- басқарудың ақпараттық жүйесі.

9 051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша білім беру бағдарламаның мазмұны

9.1 Кәсіптік білім бағдарламасы 1 кестеде ұсынылған пәндер циклдері бойынша жүргізіледі.

1 кесте

Пәндер циклдері	Пәндер және оның негізгі бөлімдерінің атаулары	Сағаттар саны
1	2	3
ЖББП	Жалпы білім беру пәндері	1440/32
МК	Міндетті компонент	1350/30
ЖББПМК 01	Қазақстан тарихы “Қазақстан тарихына” кіріспе. Қазақстан ежелгі дәуірде. Қазақстанның ежелгі тарихы. Палеолит (ежелгі тас ғасыры), мезолит (орта тас ғасыры), Неолит (жаңа тас ғасыры). Қола дәуірі. Ерте мемлекеттік	135/3

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	құрылымдар. Сактар. Үйсіндер мен қаңлылар. Ғұндар. Қазақстан орта ғасырларда. Ерте, орта ғасыр мемлекеттері (VI-X ғ.ғ.). Түрік қағанаты. Түргештер. Қарлұқтар. Оғыздар. Қимақтар. VI-X ғ.ғ. Қазақстанның экономикалық, мәдени өмірі. Дамыған орта ғасырлардағы мемлекеттер (XI ғ – XIII ғ. басы). Қарахандар. Қарақытайлар. Наймандар мен керейлер. Қыпшақтар. XI ғ. – XIII ғ. басындағы Қазақстан экономикасы мен мәдениетінің дамуы. Қазақстан монғол басқыншылығы кезеңінде. Алтын Орда. XIV-XV ғ.ғ. Ортағасырлық мемлекеттер. Көк Орда және Ақ Орда мемлекеттері. Моғолстан. Көшпелі өзбектер мемлекеті. Ноғай ордасы. Сібір хандығы. Қазақ халқының қалыптасуы. “Қазақ” этнонимі. Қазақ жүздері. XV ғ. – XV III ғ. басындағы Қазақ хандығы. XIV ғ – XVIII ғ. басындағы қазақтардың мәдениеті. Жаңа замандағы Қазақстан (XVIII-XX ғ. басы). Қазақстан XVIII ғ. бірінші ширегінде. Жаңа заман жағдайындағы Қазақстан мен Ресей. Қазақстанда отарлау дәуірінің басталды. XIX ғ. – XX ғ. басындағы Қазақстанның әлеуметтік – экономикалық және саяси дамуы. Қазақстан мәдениеті (XVIII-XX ғ. басы). Қазақстан қазіргі кезеңде. 1917 ж. Қазан төңкерісі және оның алғы шарттары. Азамат соғысы – халық қасіреті (1918 – 1920 ж.ж.) Қазақ Кеңес мемлекетінің құрылуы. Қазақстандағы “соғыс коммунизмі” саясаты (1918 – 1921 ж., наурыз). Өлкедегі Кеңес мемлекетінің құрылуы. ЖЭС-тің әлеуметтік-экономикалық нәтижелері. Ауыл шаруашылығы ұжымдастыру – Қазақстан шаруашылығының қасіреті. Индустрияландыру: сипаты, қарқыны, көлемі. Соғыс	

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	қарсаңындағы Қазақстанның әлеуметтік – экономикалық дамуы. Қоғамдық – саяси жағдай. Қазақстан Ұлы Отан соғысы жылдарында. (1941 – 1945 ж.ж.). Қазақстан соғыстан кейінгі жылдарда (1946 – 1953 ж.ж.). Хрушев реформалары тұсында Қазақстан (1953 – 1964 ж.ж.). 1960 жылдардың 2 жартысы мен 1980 жылдың I жартысындағы Қазақстан. “Қазақстандағы қайта құру” саясаты (1985 – 1992). Тәуелсіз Қазақстан. Қазақстан тәуелсіздік жолында. Қазақстан тәуелсіздігінің жариялануы. Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығының құрылуы. (ТМД). Қазақстан Республикасының мемлекеттік құрылысы. Экономикалық дамуы. Қоғамдық – саяси даму. Рухани даму. Қазақстан Республикасының сыртқы саясаты.	
ЖББПМК 02	Философия Философия мәдениет феномені ретінде. Философия пәні және қызметтері. Мәдени-тарихи контексттегі философия. Мәдениет контекстіндегі философияның тарихи типтері. Ежелгі Үнді философиясы шығыс мәдениетінің феномені ретінде. Қытай мәдениетінің гүлденуі кезіндегі ежелгі Қытай философиясы. Антика мәдениетіндегі философия. Орта ғасырлық мәдениеттегі философия феномені. Ислам мәдениеті аясындағы араб-мұсылман философиясы. Батыс Еуропалық орта ғасырлық мәдениеттегі философия және дін феномені. Қайта өрлеу және Реформация мәдениетіндегі философия. Жаңа Заман мәдениетіндегі батыс еуропалық философия. XIX ғасырдың екінші жартысындағы мәдениеттегі батыс еуропалық философия. Орыс философиясы XIX-XX ғ.ғ. ресейлік мәдениеттің феномені ретінде. Қазақ мәдениетіндегі философия феномені. XX ғ. мәдениетіндегі Кеңестік	135/3

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	философия. XX ғ. және XXI ғ. алдындағы мәдениет аясындағы батыс философиясы. Болмыс философиясы. Философиялық антропология. Әлеуметтік философия. Мәдениет философиясы. Махаббат философиясы. Дін философиясы. Тарих философиясы. Саясат философиясы. Білім беру философиясы. Диалектика теориясының мәселелері. Эпистемология ғаламдық (жаһандық) мәселелердің философиясы.	
ЖББПМК 03	Шет тілі Оқытылатын шетел тілінің фонетикалық, орфографиялық, лексикалық, грамматикалық нормалары. Фонетика: шетел тілінің айтылу, ырғақтық-интонациялық ерекшеліктері, дыбыстық жүйенің рецепциясы мен репродукциясы. Орфография: тілдің дыбыстық-әріптік жүйесі, негізгі орфографиялық ережелер. Лексика: сөзжасам модельдері; көлемі негізгі тілдің 2500 бірлігін құрайтын лексикалық минимум, сонымен қатар мамандықтың профиліне сай терминдер; қолданыс кеңістігіне сай лексиканың дифференциясы. Грамматика: негізгі сөз таптар-зат есім, сын есім, үстеу, етістік, артикаль, есімдік; жай сөйлем мен құрмалас сөйлемдердің құрылымы, сөзжасамның негізгі модельдері. Оқу: таныстыру, анықтамалық, шолып оқу дағдысының қалыптасуы. Сөйлеу: оқылған тақырыптар көлемінде монолог пен диалогты дамыту шеберлігі. Жазу тізбекті ой жүйесін жеткізу, тұжырымдамалар мен шығармалар, жеке және іскерлік мәндегі хаттар жазу дағдысын жетілдіру. Мамандыққа байланысты шетел тіліндегі мәтіндерді ана тілінде тілдік нормаларға сай аудару. Тыңдау: күнделікті кездесетін ақпараттық, кәсіптік мәндегі хабарларды тыңдау арқылы қабылдау.	270/6

1 кестенің жалғасы

1	2	3
ЖББПМК 04	Қазақ (орыс) тілі Жалпы қолданыстағы сөздер мен сөз тіркестерінің лексикалық минимумын кеңейту. Тілдегі қолданыс деңгейіне қарай грамматикалық формалар мен құрылымдарды меңгерту. Мамандық бойынша лексикалық және терминологиялық минимумды білу. Сөйлеудің түрін: әңгімелесу, суреттеу, хабарлауды құрастыру. Грамматикалық формалар мен құрылымдарды сөйлеу процесінде дұрыс қолдану. Белгілі мәтіндерді қайта өңдеу. Тілдік қызметтің әр түрінде (сөйлеу, тыңдау, оқу, жазу) қиын емес прагматикалық мәтіндерді, әлеуметтік-тұрмыстық және кәсіби саладағы өзекті тақырыптардағы сұхбаттар мен монологтарды ауызша және жазбаша түрде өңдеу. Кәсіби білімін дамыту: а) мамандық бойынша әдебиеттерді оқу, тыңдау, мазмұндау дағдылары мен икемділіктерін қалыптастыру; б) әр түрлі ғылыми мәтіндерді оқулықтардағы мәтіндер мен дәрістерге мамандығына байланысты сұхбаттар мен монологтар құру; в) пікірін білдірудің негізгі әдістемелерін қарқынды оқыту: монолог - суреттеу, сұхбат, пікірталас ұйымдастыруға дағдыландыру. Кәсіби қазақ (орыс) тілі. Ғылыми-кәсіби сөйлеуді дамыту: а) ғылыми-кәсіби сөйлеуде белсенді, жалпылама, көлемді біліктілігі мен дағдысын қалыптастыру.	270/6
ЖББПМК 05	Информатика Информатика пәні, объектісі және құрамдас бөліктері. Ақпаратты көрсету формалары. Сан жүйелері. Сандарды аудару әдістері; екілік арифметика. Дескрегизация ұғымы, белгіленген және жылжымалы үтірлі сандармен арифметикалық операцияларды орындау. Тілдер үшін объектілер және	135/3

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	процесстерді кескіндеу тәсілі. Қазіргі заманғы есептеу техникасының құрылысы. Ақпаратты компьютерде беру. Бульдік алгебра және компьютердің логикалық схемасы. Логикалық схемалар және логикалық машиналар. Компьютердің негізгі блоктарының элементтерінің негіздерін ұйымдастыру. Процессордың архитектуралық ұйымдасуы. Компьютердің жадын ұйымдастыру, программаны басқару принципі, функционалдық және құрылымдық компьютерді ұйымдастыру, мәліметтерді өңдеудегі желілік технологиялар. Бағдарламалауға кіріспе. Есептерді алгоритмдеу негіздері. Алгоритмдер (типтер, қасиеттері, беру тәсілдері). Алгоритмдік құрылымдары. Бағдарлама құруды оқыту тілдері. Жалпы қызметтік бағдарламалау тілдері. Қолданбалы бағдарламамен қамтамасыз ету, ақпаратты өңдеу. Берілгендер базасын басқару жүйесі. Компьютерлік желілер, желілік және телекоммуникациялық технологиялар. Желілер жөнінде жалпы мағлұмат, компьютерлерлердің желілік қарым-қатынасының қажеттілігі. Ақпаратты қорғау негіздері. Ақпараттық қауіпсіздік және оның құрамалары. Ақпараттық процесстерге заңсыз енуден қорғау. Ұйымдастыру шаралары, ақпаратты қорғаудың инженерлік-техникалық және де басқаша әдістері. Жергілікті компьютерлік желідегі ақпаратты қорғау, антивирустық қорғану. Электронды басқару – денсаулық сақтау жүйесінің жинақталып біріккен ақпараты деген түсінік.	
ЖББПМК 06	Экология Экология ұғымы, экологияның ғылым ретінде қалыптасуы және дамуы. Экологияның мақсаты, міндеттері, зерттеу әдістері.	45/1

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Қазіргі экономикалық және саяси мәселелерді шешудегі экологияның орны және атқаратын ролі. Аутэкология: экологиялық факторлар, оптимум және минимум аймақтары. Демэкология: популяция сипаттамалары, флуктуациялар және популяция санының реттелуі. Синэкология: қауымдастық ішіндегі әсерлесулердің түрлері, қауымдастықтың трофикалық құрылымы және экологиялық пирамидалар. Экожүйелердің флуктуациялары: энергия алмасуы және заттар айналымы, экожүйелердің біртұтастығы және орнықтылығы, экологиялық сукцессиялар. Биоценоз, биогеоценоз, экожүйе туралы түсінік. Құрлықтық және сулық экожүйелердің типтері. Биосфера және ноосфера туралы ілім. Биосфераның тірі заты және оның функциялары. Табиғи ресурстар және табиғатты ұтымды пайдалану. Табиғатты қорғау және қазіргі заманның экологиялық мәселелері. Экологиялық даму мәселелері.	
ЖББПМК 07	Саясаттану Саясаттану ғылымы, оның қазіргі заманғы ғылыми білім жүйесіндегі орны. Саясаттың мәні, құрылымы, қызметтері және субъектілері. Саяси билік. Қауымның саяси жүйесі. Қазақстан Республикасының саяси жүйесінің модернизациясы. Мемлекет саяси жүйенің негізгі институты. Қазақстанда азаматтық қоғам мен құқықтық мемлекет құрудағы мәселелер. Саяси тәртіп. Саяси партиялар мен партиялық жүйелер. Саяси элита және саяси көшбасшы. Қоғамның саяси сана мен саяси мәдениеті. Жеке тұлғаның саяси әлеуметтенуі. Әлемдік саясат және халықаралық қатынастар. Қазақстан Республикасындағы саяси үрдістің мәселелері мен қайшылықтары. Қазақстан әлемдік қоғамдастықта.	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
ЖББПМК 08	Әлеуметтану Әлеуметтік білім жүйесіндегі әлеуметтік статус. Әлеуметтік білімнің құрылымы. Макро-микро әлеуметтану. Теориялық және қолданбалы әлеуметтану. Әлеуметтану заңдылықтары мен категориялары. Әлеуметтану әдістемесі. Әлеуметтанудың басқа әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдармен байланысы. Әлеуметтану тарихының негізгі бағыттары. Әлеуметтанудың қалыптасуындағы негізгі кезеңдер. О.Кант және Э.Дюркгейм – әлеуметтанудың бастаушылары. XX ғасыр әлеуметтануы. Ресейдегі әлеуметтану көзқарасының дамуы. Қазақстандағы әлеуметтану көзқарасының дамуы. Әлеуметтік өмірдің элементтері. Қоғам әлеуметтік жүйе ретінде. Әлеуметтік институттар мен әлеуметтік үрдістер. Әлеуметтік құрылым және әлеуметтік стратификация. Жеке бастың әлеуметтік сипаты. Жеке бастың құрылымы. Әлеуметтендіру үрдісінің мазмұны, оның негізгі құрылымы. Қоғамдағы ауытқушылықтар және әлеуметтік бақылау. Арнаулы әлеуметтік теория. Білім берудің әлеуметтануы. Саяси әлеуметтануы. Экономикалық әлеуметтануы. Отбасы әлеуметтануы. Мәдениет әлеуметтануы. Бұқаралық ақпарат әлеуметтануы. Әлеуметтік зерттеу бағдарламасының құрылымы. Мәліметтерді жинаудың негізгі әдістері және олардың топтамасы. Ақпараттарды өңдеу әдістері мен нәтижелерін саралау.	90/2
ЖББПМК 09	Құқық негіздері “Құқық негіздері” курсы пәні және жүйесі. Мемлекет және құқық теориясы. Мемлекет туралы негізгі ұғымдар. Құқық және құқықтық құбылыстар туралы негізгі	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	ұғымдар. Құқықтық қатынастар. Заң және мінез-құлық пен құқық бұзушылық. Зандық жауапкершілік. Қазақстан Республикасының негізгі құқық саласы – Конституциялық құқық. Қазақстан Республикасындағы мемлекеттік басқару және әкімшілік құқық. Әкімшілік жауапкершілік. ҚР азаматтық құқығы туралы жалпы түсінік. Меншік құқығы және өзге де заттық құқықтар. Міндеттемелер туралы ережелер. Шаруашылық шарттарының жекелеген түрлері. Мұрагерлік құқық. ҚР отбасы құқығы негіздері. Құқық қорғау мекемелері қызметін ұйымдастыру және қызметтерінің негіздері. ҚР салық жүйесі. ҚР еңбек құқығы. Еңбек құқығы негіздері және әлеуметтік қамсыздандыру құқығы. ҚР қылмыстық құқық негіздері. Қазақстанда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес. Адам мен азаматтың жеке бас бостандығына қарсы қылмыстар. ҚР сақтандыру құқығы. Сақтандыру қызметін құқықтық реттеу. Қазақстан Республикасының экология құқығы негіздері. Қазақстан Республикасының жер құқығы негіздері. ҚР іс жүргізу құқығы. Қылмыстық іс жүргізу және азаматтық іс жүргізу құқықтарының негіздері.	
ЖББПМК 10	Экономикалық теория негіздері Өндіру, бөлу, айырбастау және тұтыну үрдісінде пайда болатын адамдар арасындағы экономикалық қатынастар. Экономикалық шешімдерді қабылдау кезіндегі адамдардың экономикалық әрекеті. Экономикалық сараптау қажеттілігі. Экономикалық үрдістерді ғылыми сараптау әдістері. Қоғамдық өндірістің жалпы негіздері. Ресурстар және олардың шектеулілігі. Меншік: мәні және	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	нысандары. Қоғамдық өндіріс нысандары. Экономикалық жүйелердің негізгі типтері және модельдері. Нарықтық экономика элементтері. Нарықтық экономика жағдайындағы жеке-дара ұдайы өндірістің мәні және заңдылықтары. Экономикадағы өнімдердің, шығыстар мен табыстардың ауыспалы айналымы. Ұлттық экономиканы ұдайы өндіру. Ұлттық есеп жүйесі. Қоғамның экономикалық және әлеуметтік дамуы. Ақша-несие және қаржы жүйелері. Ұлттық экономиканы мемлекеттік реттеу.	
ТК	Таңдау бойынша компонент	90/2
НП	Базалық пәндер	2880/64
МК	Міндетті компонент	2160/48
БПМК 01	Медициналық биология және генетика Тіршіліктің шығу тегі мен дамуының негізгі заңдылықтары. Адам антропогенезі және онтогенезі. Генетика заңдары. Биосфера және экология. Паразитизм феномені. Адам өмірін сүру тіршілігінің жалпыбиологиялық заңдылықтары. Тіршіліктің қалыптасу деңгейлері. Жасушаның биологиясы. Тұқымқуалаушылық, өзгергіштік. Тұқымқуалау белгілерінің заңдылықтары. Хромосомды теория: геном, прокариот және эукариот. Адам генетикасы. Даму биологиясы. Адам экологиясының биологиялық аспектілері.	90/2
БПМК 02	Анатомия Анатомия туралы түсінік және оның биологиялық ғылымдар қатарынан алатын орны. Тірек-қимыл аппараты: құрылысы, қызметі, филоонтогенезі. Остеология: бас, кеуде, қол-аяқтың қаңқалық құрылымы. Синдесмология: тұтасу түрлері мен құрылымы, буындардың түрлері мен құрылымы. Миология: бұлшық еттердің құрылымы, қызметі, түрлері. Бас, кеуде,	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	қол-аяқтың бұлшық еттері. Тері жабыны және оның туындыларының морфофункциялы сипаты. Спланхнология: асқорыту, тыныс алу, зәр шығару жүйесінің құрылымы, филоонтогенезі. Ангиология: қан тамырлар, лимфатикалық жүйе, қан жасау ағзаларының құрылымы, қызметі, филоонтогенезі. Ішкі секрециялық бездердің морфофункционалды сипаты. Нерв жүйесінің морфологиялық сипаты мен маңызы. Нерв жүйесінің орталық, перифериялық, вегетативті бөлімдері. Сезім ағзаларының құрылымы мен қызметі.	
БПМК 03	Физиология Физиологияның пәні, мазмұны, зерттеу әдістері. Басқа пәндермен физиологияның байланысы. Организм және гомеостаз туралы түсінік. Физиологиялық үрдістер және организм қызметі. Физиологиялық үрдістерді реттеу механизмі. Қан жүйесінің физиологиясы. Жүрек және қан тамырлардың физиологиясы. Тыныс алу, ас қорыту, зат алмасу және қуат физиологиясы. Бөліп шығару үрдісінің маңызы. Бүйрек және терінің физиологиясы. Ішкі секреция бездері. Қозғыш тіндердің физиологиясы. Орталық нерв жүйесінің маңызы мен қызметі. Жоғары нерв қызметі. Зат алмасу және қуат. Жылу реттегіш, организмнің тұтас қызметі.	90/2
БПМК 04	Патологиялық физиология Пән және міндеттері. Жалпы патологиялық физиология. Дерт туралы ілім. Дерттің ішкі және сыртқа себептері туралы түсінік. Организмнің зақымдалу, компенсаторлы және қалпына келу реакциясы, сауығу механизмі. Патологиядағы организмнің жауап беру рөлі, тұқымқуалау рөлі. Типтік патологиялық үрдістер: қанайналым мен	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	микроциркуляциялық бұзылулар, тромбоз және эмболия, қабыну, безгек, аллергия. Зат алмасу бұзылуларының патологиялық физиологиясы. Гипоксия. Тіндік өсім бұзылулары.	
БПМК 05	Патологиялық анатомия Патологиялық анатомия пәні, міндеттері және әдістемелері. Құрылымдық негізі, дамудың морфогенетикалық механизмі, жіктемесі, морфологиялық көріністері, асқынулары, нәтижесі. Жалпы патологиялық үрдістің кейбір түрлерінің салыстырмалы диагностикасы: зақымдалу; қан, лимфа айналым бұзылулары; қабыну; бейімдеу; иммундық бұзылулар; онкопатология.	90/2
БПМК 06	Микробиология Микробиология пәні, мақсаты, міндеттері. Микроорганизмдер жіктемесі. Бактериялардың морфология, физиология, және биохимиясы. Вирустар және оның табиғаты. Жүйелік негізі. Жасушалармен вирустың әсерлесуі. Бактериялар мен вирустардың генетикасы. Дезжұқпа, асептика, антисептиканың микробиологиялық негізі. Химиотерапиялық заттарды қолдану. Микроорганизмдердің экологиясы. Жұқпалы үрдіс туралы ілім. Иммунитет туралы ілім. Иммунитеттің түрлері мен механизмі. Бейспецификалық қорғаныс факторлары. Антиген, антидене сипаты. Антиген-антидене реакциясы. Аллергиялық реакция.	90/2
БПМК 07	Психология негізі Психология пәні мен міндеттері. Психологияның негізгі принциптері мен категориясы. Психиканың даму сатылары. Негізгі психикалық үрдістер, жеке бас қасиеті мен жағдайы. Сезу, қабылдау, түсінік. Қиялдау. Есте сақтау және оның	45/1

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	қызметі, түрлері. Назар аудару және оның сапасы. Ойлау және сөйлеу. Интеллект ой-өрістің туындысы. Сезім мен жігер. Инстинкттер. Сана және сана-сезім. Жеке бас, темперамент, мінезі мен қабілеті. Жекелік. Топтар мен ұжымдағы жеке бас қарым-қатынасы. Маманның тұлғалық кәсіби статусының қалыптасу аспектілері.	
БПМК 08	Жалпы гигиена Гигиеналық нормалар мен болжамның ғылыми негізі. Ауа гигиенасы. Судың нормалық сапасы. Қаланы санитарлық тазалаудың жаңа мәселелері. Тамақ денсаулық факторы. Қоршаған орта мен адам организмнің байланыс негізі.	45/1
БПМК 09	Фармакология негіздері Жалпы рецептура, жалпы фармакология пәні. Басқа пәндермен фармакологияның байланысы. Микробқа қарсы заттар, нейротропты заттар, жүрек-қан тамыр жүйесіне әсер ететін заттар, тыныс алу және аскорыту ағзалар қызметіне әсер ететін заттар, миометрияның серпімділігі мен жиырылу белсенділігіне әсер ететін заттар, қан жүйесіне әсер ететін заттар; қан сары суы алмастырғыш және дезинтоксикациялық ерітінділер; гормондар, ферменттер және витаминдер. Дәрілік заттармен жедел уланудың негізгі принциптері.	90/2
БПМК 10	Мейірбике ісінің негіздері Мейірбикенің кәсіби рөлі; мейірбикелік үрдіс-ғылыми тұрғыдағы мейірбике ісі; мейірбике қызметі және оның мүмкін бұзылулары. Кәсіби этика және деонтологияның негіздері. ЕАМ санитарлық дезинфекциялық тәртіп: дезинфекциялық ерітінділерді дайындау; ЕАМ кеңсесіне тазалық жүргізу; күтімге қажетті заттарды дезжұқпалау. Медициналық аспаптарды	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	өндеу кезеңдері: дезжұкпа, стерилдеу алдында тазалау, стерилдеу. Дәрілік заттарды босату, сақтау және тарату: қатты және сұйық дәрілік заттарды энтералды қолдану, калталық инголятор қолдану. Манипуляциялық техника: сеппе, емдік пластыр және көзге, құлаққа, мұрынға тамшылы дәрілік заттарды қолдану. Тері астына, теріге, бұлшық етке, көктамырға инъекциялар мен көктамырға сұйықтықтар жіберу. Антибиотиктерді еріту, инсулинді есептеу. Дене қызуын, АҚ өлшеу техникасы. Лоңқа, қыша, жылытқы, мұзды қап, емдік сүлік. Оттекті қап, баллон арқылы оттегін беру техникасы. Сырқаттарды күту: терісін, ауыз қуысын, мұрын қуыстарын, құлағын, шаштарын, аяқтарын; жауыр жараның алдын алу. Дәрет сауыт беру және сырқаттың астын жуу техникасы. Ауыр сырқаттарды тамақтандыру және жасанды тамақтандыру тәсілдері: сүңгі, гастром, тік ішек. Асқазан шаю, клизма қою, катетеризация жүргізу техникасы. Өте ауыр және өлім алдындағы сырқаттар күтімі. Емдік тамақтандыруды ұйымдастыру.	
БПМК 11	Ішкі аурулар пропедевтикасы және терапиядағы мейірбике ісі Сырқаттарды зерттеу әдістерін үйрену (физикалды, зертханалық-инструменталды). Жалпы қарау. Тыныс алу ағзаларын, жүрек-қан тамыр жүйесін, асқорыту ағзаларын, зәр шығару және эндокринді жүйелерді зерттеу әдістері. Симптомдар мен синдромдар туралы түсінік. Ішкі ағзалар ауруларында байқалатын симптомдар мен синдромдар. Синдромалды тұрғыдан алғашқы диагноз қою. Шұғыл жағдай және жедел жәрдем көрсету принциптері. Терапия тарихы,	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	терапиялық көмекті ұйымдастыру жүйесі. Тыныс алу ағзаларының, жүрек-қан тамыр жүйесінің, ас қорыту ағзаларының, зәр шығару жүйесінің, қан өндіру ағзалары аурулары, эндокринді аурулар, буын аурулары, дәрілік дерт. Ішкі ағзалар ауруларының этиологиясы, клиникасы, диагностикалау, күтімі, емдеу, алдын алу. Ішкі ағзалар ауруларындағы мейірбикелік үрдіс.	
БПМК 12	Педиатриядағы мейірбике ісі Қазақстан Республикасында мейірбикелік қызметті ұйымдастыру. Дені сау және сырқат баланың ағзалары мен жүйелерін зерттеу әдістерінің ерекшеліктері. Баланың дене, жүйке-психикалық және жыныстық дамуын кешенді бағалау. Ерте жастағы дені сау балалардың тағамын есептеу және ұйымдастыру тәртібі. Ересек жастағы сау балалардың рационалды тамақтануының жаңа принциптері. Балалардағы әртүрлі ауруларда ағзалар және жүйелердің негізгі зақымдалуларының симптоматологиясы мен синдромологиясы. Нәрестелердің аурулары, сулы-электролитті тепеңдіктің бұзылысы, ерте жастағы балалардың аурулары; балалардағы тыныс алу ағзалары, жүрек-қан тамыр жүйесі, асқорыту ағзаларының, бүйрек, қан, эндокринді жүйе аурулары; жұқпалы аурулар – айғақты медицина тұрғысынан. Балалардағы мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру. Шұғыл жағдай, дәрігерге дейінгі көмек көрсету принциптері. Балалар ауруларының алдын алу.	180/4
БПМК 13	Хирургия мен реанимациядағы мейірбике ісі Хирургиялық, онкологиялық көмекті ұйымдастыру жүйесі. Асептика мен антисептика. Емделуші және медицина қызметкерінің инфекциялық қауіпсіздігі.	135/3

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Жансыздандыру әдістері. Десмургия. Гемостаз. Трансфузиологияның негізгі сұрақтары. Хирургиялық, онкологиялық аурулардегі мейірбикелік үрдіс. Хирургия және реанимациядағы айғақты медицина. Іштің жедел ауруы, тамырлар ауруы, зәр шығару жүйесі аурулары. Травматология, реаниматология негіздері. Хирургиялық сырқаттардың күтім ерекшеліктері. Хирургия мен травматология жағдайындағы дәрігерге дейінгі шұғыл көмек. Анестезиологияның жалпы мәселелері. Наркоз. Наркотикалық заттар фармакодинамикасы, көрсеткіші, кері көрсеткіші. Жергілікті анестезия, оның әдістері. Жұлын анестезиясы. Қан кету, қан жоғалту, тоқтату әдістері. Қан құю. Хирургиялық операциялар, түрлері. Күйік, үсік, оларды емдеу. Жедел және созылмалы іріңді жұқпалар. Паразитті аурулар. Өлеттену, жара, шірік, жыланкөз. Пластикалық хирургия. Эндоскопиялық хирургия. Жеке хирургия. Кеңінен таралған хирургиялық аурулардың этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы және хирургиялық емдеу әдістері.	
БПМК 14	Акушерлік және гинекологиядағы мейірбике ісі Акушерлік-гинекологиялық көмекті ұйымдастыру. Акушерлік және гинекологияда қолданылатын зерттеу әдістемелер. Ұрықты антенатальды қорғау. Акушерлік мен гинекологиядағы айғақты медицина. Жүкті, босанатын және босанған аналардың негізгі өзекті мәселелері. Босану кезіндегі көмек. Нәрестелердің алғашқы туалеті. Әйелдердің жыныс мүшелерінің қабынбалы аурулары. Бедеулік. Гинекологиялық аурулардегі мейірбикелік үрдіс. Гинекологиялық ауру-	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	лардың алдын алу. Балалар гинекологиясы. Акушерлік және гинекологиядағы шұғыл жағдай кезіндегі дәрігерге дейінгі көмек. Сексопатология негіздері.	
БПМК 15	Жұқпалы аурулардағы мейірбике ісі Инфекциялық аурумен ауыратын сырқаттарға медициналық көмек ұйымдастыру. Жұқпалы ауруларды анықтау әдістері, емдеу принциптері және алдын алу, емделуші мен медицина қызметкерлерінің инфекциялық қауіпсіздігі. Инфекциялық қадағалау. Жұқпалы аурулардағы айғақты медицина. Тамшылы жұқпалар. Ішек жұқпалары. Вирусты гепатиттер. Карантинді және аса қауіпті жұқпалар. Безгек. Тырысқақ. АҚТҚ жұқпасы. Жұқпалы аурулардағы мейірбикелік үрдіс.	90/2
БПМК 16	Неврологиядағы мейірбике ісі Невропотологияға кіріспе. Неврологиялық аурулармен ауыратын сырқаттарға медициналық көмек ұйымы. Негізгі неврологиялық синдромдардың клиникалық көріністері. Неврологиядағы айғақты медицина. Перифериялық нерв жүйесіндегі аурулар. Жедел жұқпалы аурулар және бас миының шайқалуы. Мидағы қан айналымының жедел бұзылулары. Бас миындағы ісіктер. Вегетативті нерв жүйесінің аурулары. Паркинсонизм. Қояншық. Неврологиядағы мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру. Невропотологиялық шұғыл жағдайдағы дәрігерге дейінгі көмек. Неврологиялық аурулардың алдын алу.	45/1
БПМК 17	Геронтология мен гериатрия Геронтология мен гериатрия қызметінің құрылымы және міндеттері. Егде және қартайған шақтағы сырқаттану құрылымы. Егде адамдардағы аурулардың клиникалық ағымы мен емінің ерекшеліктері.	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	Қартайған кездегі жарақаттану. Егде және қартайған жастағы адамдарға мейірбикелік үрдісті ұйымдастыру.	
БПМК 18	Шұғыл медицина курсымен жедел және шұғыл медициналық көмек Жедел жәрдем қызметінің жұмысын ұйымдастыру, құрылымы, жабдыкталуы. Айғақты медицина тұрғысынан ішкі аурулар, хирургия, урология, онкология, жұқпа, нерв, психикалық, балалар, көз, Акушерлік-гинекологиялық аурулар, жарақаттар, қайғылы жағдайлар, апатты жағдайларының клиникалық көрінісі, көмек көрсетуді анықтау, көрсетілетін шұғыл көмек тәсілдері. Реанимация тәсілдері. Шұғыл жағдайларда медициналық көмекті ұйымдастыру – медициналық апат. Апаттың медициналық сипаты, медициналық апат пен азаматтық қорғаныстың медициналық қызметін ұйымдастыру және міндеттері, тұрғындарды, сырқаттар мен медициналық қызметкерлерді қорғау, төтенше жағдайларда медициналық көмекті ұйымдастыру және көрсету.	90/2
БПМК 19	Клиникалық фармакология Дәрілердің негізгі топтарының клиникалық фармакологиясы, олардың ағзалар мен жүйелердің әртүрлі қызметіне әсері. Әртүрлі дәрілік топтардың әсер ету механизмі, олардың фармакокинетикасы мен фармакодинамикасы. Айғақты медицина. Әртүрлі дәрілік заттармен улануда көрсетілетін ем принциптері. Дәрілік заттардың үйлесімдігі. Дәрілердің қолайсыз кері әсерлерінің алдын алу.	45/1
БПМК 20	Медициналық психология Әртүрлі аурулардың психикалық көріністері. Айғақты медицина. Психосоматикалық	45/1

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	және психогениялық, патогендік көңіл-күйлер, соматогениялық туралы түсініктер. Психогигиена, психикалық алдын алу және психоем туралы түсінік. Емделушінің психосоматикалық жағдайын сараптау. Соматикалық аурулар кезіндегі психологиялық қорғаныштар; психотерапия әдістері; әртүрлі деңгейдегі психикалық алдын алу әдістері; ятрогенді аурулар кезіндегі сырқаттармен жұмыс атқару ерекшеліктері.	
БПМК 21	Денсаулық жағдайын бағалау Жеке денсаулық критерийлері, денсаулықтың физиологиялық нормалары, организмнің функционалдық жағдайына және оның аса маңызды жүйелеріне баға беру принциптері; терең зерттеу тәсілдері мен экспресс-диагностика, физикалық денсаулықтың сапасы мен саны, физикалық және психикалық қажуды бағалау әдістері; физиологиялық жүйелер жағдайының жас шамалық динамикасы мен денсаулықты болжау; қауіп факторлары және олардың денсаулыққа әсері, иммунологиялық реактивтілікті үйлестіру тәсілдері; әртүрлі жас топтарындағы кеңінен тараған аурулардың клиникалық симптомдары, қазіргі кезеңде олардың ағымы, анықтау әдістемелері, емі, алдын алуы. Емделушіні тексеру, зерттеу нәтижелерін бағалау, түзетулер енгізу және ем тағайындау. Емделушінің денсаулығын нығайту және сақтау, қауіп факторларын жою және алдын алу.	90/2
БПТК	Таңдау бойынша компонент	720/16
КП	Кәсіптендіру пәндері	1440/32
КПМК	Міндетті компонент	990/22
КПМК 01	Педагогикалық білім негіздері Педагогика пәні, әдістері және міндеттері. Зерттеу әдістері. Педагогиканың негізгі	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	принциптері мен категориялары. Оқыту технологиясының педагогикалық негіздері. Қазақстанда педагогикалық ойлардың дамуы. Педагог тұлғасы. Тұлғалық ерекшеліктермен оқыту әдістері мен түрлері. Үйренушілер тұлғасын қалыптастыру жолдары.	
КПМК 02	Денсаулық сақтау экономикасы мен маркетингі Экономика ғылымы жүйесіндегі денсаулық сақтау экономикасы. Денсаулық сақтаудағы нарықтық қатынастың дамуы. Денсаулық сақтау қызметі және оның ерекшелігі. Денсаулық сақтау қызметіндегі нарықтың құрылымы мен әсерету механизмі. Медициналық қызметтегі баға, баға құрылымы, қызмет бағасы, сақтандыру тарифі мен жарнасы. Денсаулық сақтау саласындағы кәсіпкерлік. Медициналық мекеме қызмет көрсететін өнеркәсіп. Маркетингтің әлеуметтік негіздері. Маркетингпен басқару. Медициналық қызмет маркетингі. Медициналық және фармацевтикалық тауарлар маркетингі. Ұжымдар маркетингі (емхана, аурухана, отбасылық-дәрігерлік амбулаториясы, фельдшер-акушерлік бөлімдер және т.б.). Жеке тұлға маркетингі. Орын маркетингі. Ой маркетингі. Мемлекеттік реттеу шаралары.	180/4
КПМК 03	Денсаулық сақтау ұжымымен және денсаулық сақтаудағы заңдар негізімен әлеуметтік медицина, медициналық статистика Медициналық социология. Қоғамдық денсаулық және денсаулық сақтау саласы. Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы заңнамасы. Денсаулық сақтау саласындағы жоспарлау және	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	басқару. Бастапқы медициналық-санитарлық көмекті ұйымдастыру, ана мен баланың денсаулығын сақтау принциптері. Еңбекті қорғау. Денсаулықтың жай-күйін және динамикасын бағалау үшін санитарлық статистика мәселелері. Дәлелдеу медицинасы. Халыққа емдеу-алдын алу көмегін ұйымдастыру. Денсаулық сақтау саласы экономикасының негізгі мәселелері. Статистикалық зерттеу. Есеп құжаттамасы. Халық денсаулығын сақтаудың халықаралық аспектілері.	
КПМК 04	Мейірбикелік қызметтегі әкімшілік үрдіс және менеджмент ҚР мейірбикелік қызметті ұйымдастыру және дамыту; ҚР мейірбике ісі реформасы; ҚР мейірбике ісі және мейірбикелік білім берудің тұжырымдамасы; әкімшілік жұмысты ұйымдастырудың түрлері мен әдістері; басқару жұмысын ұйымдастыру және оның технологиясы, мейірбикелік қызмет көрсету нормалары; әкімшілік үрдістегі медициналық мейірбике-менеджердің орны, ұйымдастырушы медициналық мейірбике жұмысының психологиялық аспектілері. Менеджмент теориясының негіздері. Мейірбике ісінің даму келешегі. Менеджменттің басты құрамдық бөлімдері. Шешім қабылдаудағы басшының рөлі. Жоспарлау, ұйымдастыру, басқару, реттеу мен қадағалау мәселелері. Мейірбике ісі мамандарымен жұмыс атқару. Медициналық мейірбике-басқарушының негізгі міндеттері, қызметі, өкілеттілігі және жауапкершілігі. Қазіргі уақыттағы мейірбике ісіндегі жетекшілік. Денсаулық сақтаудағы басқару сапасын жетілдіру. Өзгерістерді басқару. Мейірбике ісіндегі бірлесе қызмет атқару. Кәсіби топ, тобы,	180/4

1 кестенің жалғасы

1	2	3
	бірлестік туралы түсінік. Мейірбике ісіндегі жетіктілік. Шиленістерді шешудегі жетекшілік рөлі. Тұлғаның медициналық мейірбикеге сұраныс және қажеттілік деңгейі. Басқарудың компьютерлік акпараттық жүйелері.	180/4
КПМК 05	Емдеу сақтау алдына-алу (ЕСА) инфекциялық қадағалау Госпитальды эпидемиологияның қазіргі кездегі жинақтық тәсілдері. Инфекциялық қадағалау бағдарламасын жасау. Эпидемиологиялық бақылаудың негізгі ұстанымдары. Айғақты медицина. Жұқпалы аурулардың шығу нысандарын зерттеу. Микробиологиялық зертхананың маңызы. Аурухана ішіндегі жұқпа қоздырғыштары. Ауруханаішілік жұқпасын алдын алу. Медициналық қызметкердің қол тазалығы. Оңашалау-шектеу шаралары. Медициналық мекеменің қоршаған ортасының жұқпасын қадағалау. ЕАМ әртүрлі бөлімшелеріндегі ауруханаішілікжұқпалардың қауіп туғызу факторлары. Аурухана қалдықтарды жоюды ұйымдастыру. Антибиотикрезистенттілік және антибиотикті тиімді қолдану. Инфекциялық бақылау құжаттары.	180/4
КПМК 06	Медициналық биоэтика Медицина қызметкерлерінің кәсіби мінез-құлқы мен оны қалыптастыру тәсілдері. Медицина қызметкері және қоғам. Емделуші, дәрігер, медициналық мейірбикелер құқықтары. Мейірбикелік қызмет үрдісінің орындалуының этикалық ерекшелігі. Медициналық этиканың мәселелері және аурулар туралы жаңа көзқарастар. Медицина қызметкерлерінің кәсіби ісіндегі қателіктер және оны әдептілікпен бағалау; Медициналық құпия және емделушіні ақпараттандыру.	90/2

1 кестенің жалғасы

1	2	3
КПТК	Таңдау бойынша компонент	450/10
	Барлығы	5760/128
ОҚТ 00	Оқытудың қосымша түрлері	
ОҚТ 01	Дене шынықтыру	
ОҚТ 02	Өндірістік практика	450
	Оқу-өндірістік практика «Клиникаға кіріспе»	15/1
	Оқу-өндірістік медициналық мейірбикелік практика	60/4
	Өндірістік практика («Жалпы практиканың медициналық мейірбикесі»)	75/1
	Өндірістік практика «Мейірбике ісі бакалавры»	300/4
	Мемлекеттік аралық бақылау	
МҚА	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан немесе диплом жұмысын қорғау	180/4
	Жиынтығы	6390/142
Ескерту: 1 Мамандық бойынша мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында таңдау компонентінің анықтамасы берілмейді, тек қана оған бөлінген жалпы кредит саны көрсетіледі. 2 Таңдау компонентінің толық атауларын жоғары оқу орындары кеңесінің шешімімен және студенттер қалауы бойынша белгіленген пәндерді көрсете отырып, ЖОО-ның өзі жасайды.		

10 051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша бакалавр даярлайтын білім беру ортасына қойылатын талаптар

10.1 Оқу үрдісін ұйымдастыру, оқу жылының құрылымын анықтауды жоғарғы оқу орыны (бұдан әрі - ЖОО) өзі шешеді.

ЖОО академиялық еркіндік шеңберінде оқу жылын академиялық кезеңдерге бөледі. Оқу үрдісіне әртүрлі ұйымдастыру жүйелері енгізілуі мүмкін.

Секцияларда дене шынықтыру дайындығы факультатив сабақ түрінде өткізіледі.

Оқу үрдісінің барлық оқу, бақылау шаралары, өндірістік практикалар, демалыстар ұзақтығы мен мереке күндері білім беру ұйымының басшысы бекіткен академиялық күнтізбеде көрініс табады.

Оқу шараларында теориялық оқудың барлық кезеңі қамтылуы тиіс, оның ішінде студенттердің ғылыми-зерттеу жұмыстары, практикалық, зертханалық және курстық жұмыстары да ескеріледі.

Курстық жұмыстары (жобалары) пән бойынша оқыту жұмысы ретінде қарастырылады және оның оқытылуына бөлінетін несие аясында орындалады.

Бақылау ісшаралары ағымдағы бақылауды, аралық аттестаттаудың (сынақ-емтихан сессиясы), 3-курстан кейін мемлекеттік аралық бақылау және мемлекеттік қорытынды аттестаттауды қамтуы тиіс.

Қорытынды мемлекеттік аттестаттау – мемлекеттік жалпыға білім беру стандарт талаптарына сәйкес жоғары оқу орнын бітіретін түліктердің білім деңгейін, икемділіктерін, қабілеттілігі мен жетіктігін анықтайтын бақылау түрі.

Мемлекеттік қорытынды аттестаттауды бекітілген ережелерге сәйкес Мемлекеттік аттестаттау комиссиясы жүргізеді. Қорытынды мемлекеттік аттестаттау екі кезеңмен өткізіледі:

- 1) Диплом жұмысын жазу және қорғау

- 2) Кәсіби пән бойынша мемлекеттік емтихан (мейірбике ісі бойынша әкімшілік үрдіс және менеджмент, педагогикалық үдерістің негіздері, денсаулық сақтаудағы заңдар негізімен әлеуметтік медицина, медициналық статистика).

10.2 Бакалавриаттағы оқу үдерісі аяқталғанының негізгі шарты болып студенттердің теориялық оқудың 128-ден немесе 5760 сағаттан, өндірістік практиканың 10 кредит немесе 450 сағаттан кем емес мөлшерін игерулер болып есептеледі. Осымен қатар студент міндетті компонент бойынша 100 кредит немесе 4500 сағат және қалауы бойынша 28 кредит немесе 1260 сағатты меңгеру керек.

10.3 Дипломдық жұмыс (жоба) жазу мен қорғауға 4 несие немесе 180 академиялық сағат бөлінеді. Дипломдық жұмыстың қорғалуы студенттің таңдап алған мамандық пәні бойынша. мемлекеттік екі емтиханның біреуін алмастыра алады.

10.4 Бір академиялық мерзімде студенттер 16 кредит немесе 720 академиялық сағатты меңгеруі қажет.

10.5 Бір академиялық кезеңде кешкі бөлімде оқитын студент 8-12 кредит немесе 360-540 сағат игереді, жоғары оқу орны берілген оқытылу мерзімін 5 жылға ұзартады. Сырттай және қашықтан оқыту түрлері болмайды.

10.6 Оқу үрдісінің ақпараттық қамтамасыз етілуі оқулықтар, ғылыми, ақпараттық қорлар, халықаралық ғылыми-практикалық мәліметтер, электронды кітапхана арқылы іске асырылады.

051101 - «Мейірбике ісі» мамандығы бойынша жоғары білім беру бағдарламасы әрбір студенттің кітапхана қорын, пәндер және өндірістік практика бойынша силабусты, әдістемелік қосымшалар мен аудио-бейне материалдарды, көрнекі құралдарды (муляждар, мүрделер, фантомдар, емделушілерге арналған медициналық планшеттер, арнайы құралдар, медициналық құрал-жабдықтар) еркін пайдаланып, оқып-үйрену арқылы іске асады.

Базалық және кәсіптендіру пәндер циклдері бойынша практикалық, семинар сабақтар, ал жалпы білім беру және базалық пәндер бойынша практикалық, зертханалық сабақтар өткізіледі.

Клиникалық пәндер бойынша білім беру үрдісіне сәйкес клиникалық кешеннің болуы тиіс («Білім туралы» ҚР Заңының 25-бабы). Клиникалық кешендер туралы ережелерді денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган бекітеді.

Кітапхана қоры мамандық бойынша оқу қызметінде көрсетілген біліктілік талаптарына сай тағайындалған қажетті оқу-әдістемелік әдебиеттерді қамтуы тиіс.

10.7 Оқу үдерісін материалдық-техникалық қамтамасыз етуде оның технологиялық мүмкіндіктерін кеңейтуге бағытталған негізгі өлшемдер:

- оқу үдерісінің нормативтерін орындау;
- оқу үдерісін ұйымдастыру талаптарына сай техникалық оқу құралдары;
- қазіргі ақпараттық технология талабына сай компьютерлі сыныптардың Интернет жүйесіне қосылуы, ЖОО мен кафедрасының дербес веб-сайтпен қамтамасыз етілуі;
- оқу, зерттеу жұмысын көшірме-көбейту техникасымен қамтамасыз ету;
- оқу үдерісіне аудиокескінді аппараттар қолдану.

10.8 Практикада: оның құрамы, ұйымдастыру, өткізу орны, презентация және оның нәтижелерін бағалау.

Өндірістік практика өту жөніндегі типтік бағдарламасында оқу, оқу-өндірістік, диплом алды өндірістік практика жұмыстары мазмұны мен ұйымдастырылуы көрсетілуі тиіс.

Өндірістік практика өтетін орын денсаулық сақтау жүйесіндегі емдеу мекемесі, кешені, білім беру мекемесі, ғылыми-зерттеу институты болуы мүмкін.

Студенттер оқу-әдістемелік материалдармен қамтамасыз етілуі тиіс (бағдарлама, күнделік және т.б.).

Студенттердің өндірістік практикадан өтуіне жетекшілік пен қадағалау ЖОО кафедрасы мен емдеу мекемесі арқылы іске асырылады.

Өндірістік практиканың нәтижелері жазбаша есеп беру арқылы орындалады және оқу мекемесі комиссиясы алдында қорғалады.

10.9 Академиялық және көмекші қызметкерлердің сандық және сапалық көрсеткіші.

051301 - «Жалпы медицина» мамандығы бойынша жоғары білім беру бағдарламасын жүзеге асыру үшін денсаулық сақтау саласында ғылыми-әдістемелік, тәжірибесі бар және кәсіптік пәндер бойынша арнайы дайындалған ғылыми-педагогикалық мамандар қамтамасыз етуі тиіс.

Академия қызметкерлерінің магистр, ғылым докторы немесе ғылым кандидаты ғылыми дәрежелері болуы керек. Клиникалық кафедраларда практикалық денсаулық сақтау саласынан жоғары және бірінші дәрігерлік біліктілік санаты бар мамандар тартылуы мүмкін.

10.10 Талапкерлердің дайындық деңгейіне және қабылдау, бағалау нормаларына қойылатын талаптар.

Талапкердің білім деңгейі – жалпы орта және кәсіптік орта білім. Талапкердің мемлекеттік үлгідегі жалпы орта немесе кәсіптік орта білімі туралы құжаты болуы тиіс.

Қабылдау рәсімдері Қазақстан Республикасы Жоғары білім беру мекемесінің типтік ережесіне сәйкес бекітіледі.

11 Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын (өзгертуге, түзетуге) әзірлеуге, жаңартуға қойылатын талаптар

11.1 МЖМБС-ға енгізудегі бастамашылық тәртібі.

Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына өзгерістер мен (немесе) толықтырулар енгізу «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартты енгізу, бекіту және орындалу мерзімі туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 2 қыркүйектегі № 1290 қаулысымен белгіленген талапты сақтай отырып жүзеге асырылады.

11.2 МЖМБС-ты әзірлеу тәртібі

Денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган конкурстық негізде медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын әзірлеуді ұйымдастырады.

11.3 МЖМБС-ны сараптау тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты жобаларына сараптауды денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган тағайындаған тәуелсіз сарапшылар жүзеге асырады.

11.4 МЖМБС-ның эксперименттік сынақтан өткізу тәртібі

Келесі оқу жылынан бастап барлық (мемлекеттік, жеке меншік) медициналық жоғары білім беру орындары медициналық және

фармацевтикалық жоғары білімді маман даярлауды міндетті түрде бекітілген МЖМБС бойынша жүргізеді.

Жаңа технология мен оқыту әдістемелерін енгізу кезінде МЖМБС-қа сәйкес білім беру ұйымдарында эксперименттік сынақтан өткізілуі мүмкін.

11.5 МЖМБС-ты бекіту тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартын бекіту және орындалу мерзімін денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті орган анықтайды.

11.6 Жаппай білім үрдісіне енгізу тәртібі

Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты жоғары кәсіптік білім беретін жоғары медициналық білім беру (мемлекеттік, жеке меншік) орындарына міндетті түрде енгізіледі.

11.7 МЖМБС-қа өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

11.7.1 Қолданыстағы жалпыға міндетті білім беру стандарттарына өзгерістер мен толықтырулар оларды одан әрі жетілдіру және МЖМБС-ның негізгі ережелеріне сәйкес келтіру мақсатында енгізіледі.

11.7.2 Медициналық және фармацевтикалық жоғары білімнің МЖМБС-қа толықтырулар мен өзгерістер енгізуді жүзеге асырады:

- медициналық және фармацевтикалық жоғары білімді маман даярлайтын білім беру мекемелері;
- Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау саласындағы орталық атқарушы органы;
- 47 ТК.

11.7.3 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістерге білім беру ұйымдары немесе 47 ТК бастамашылдық білдірген жағдайда, олар ұсыныстар мен ескертулерді ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне жібереді.

11.7.4 ҚР Денсаулық сақтау министрлігі бастамашылардан түскен ұсыныстар мен ескертулерді олардың дәйектілігі мен құндылығын қарауға 47 ТК тапсырады.

11.7.5 Қолданыстағы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына ұсынылған толықтырулар мен өзгерістерге 47 ТК сараптама жүргізеді және оларды мақұлдағаннан кейін шешім қабылдау үшін ҚР Денсаулық сақтау министрлігіне жібереді.

11.7.6 ҚР Денсаулық сақтау министрінің бұйрығымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарындағы толықтырулар мен өзгерістер қосымша - кітапша түрінде қолданыстағы стандарттарға сай немесе өзгертілген стандарттың жаңа басылымы түрінде басылып шығады.

А Қосымшасы**Типтік оқу жоспары**

Мамандығы: 051101 – «Мейірбике ісі»

Оқу мерзімі: 4 жыл

Академиялық дәрежесі: мейірбике ісі бакалавры

Біліктілігі: медициналық мейірбике-менеджер

Пән циклы	Пәннің коды	Пән аталуы	Сағат көлемі	Несие саны	Семе- стр	Бақы- лау түрі
1	2	3	4	5	6	7
ЖБП	Жалпы білім беру пәні		1440	32		
	Міндетті компонент		1350	30		
ЖБП 01	КТ 1101	Қазақстан тарихы	135	3	1-2	Емтихан
ЖБП 02	Fil 2102	Философия	135	3	3	Емтихан
ЖБП 03	SHT1(2)103	Шет тілі	270	6	1-4	Емтихан
ЖБП 04	K(O)T 1104	Қазақ (орыс) тілі	270	6	1-2	Емтихан
ЖБП 05	Inf 1105	Информатика	135	3	1-2	Емтихан
ЖБП 06	Eko 1106	Экология	45	1	1,2	Емтихан
ЖБП 07	Sai 1107	Саясаттану	90	2	1,2	Емтихан
ЖБП 08	Ele 1208	Әлеуметтану	90	2	3,4	Емтихан
ЖБП 09	CN 1109	Құқық негіздері	90	2	1,2	Емтихан
ЖБП 10	OTN 1310	Экономикалық теория негіздері	90	2	5,6	Емтихан
ЖБП	Таңдау бойынша компонент		90	2	3,4	Емтихан
БП	Базалық пәндер		2880	64		
	Міндетті компонент		2160	48		
БП 01	GMB 1201	Медициналық биология және генетика	90	2	1,2	Емтихан
БП 02	Ana 1202	Анатомия	180	4	1	Емтихан
БП 03	Fiz 1203	Физиология	90	2	2	Емтихан
БП 04	PF 2204	Патологиялық физиология	90	2	3	Емтихан

1	2	3	4	5	6	7
БП 05	РА 2205	Патология- лық анатомия	90	2	3	Емтихан
БП 06	Міс 2206	Микробиоло- гия	90	2	3,4	Емтихан
БП 07	РН 1207	Психология негізі	45	1	1,2	Емтихан
БП 08	ЖГ 2208	Жалпы гигиена	45	1	4	Емтихан
БП 09	РН 2209	Фармаколо- гия негіздері	90	2	3	Емтихан
БП 10	МІН1(2)2010	Мейірбике ісі негіздері	180	4	1-4	Емтихан
БП 11	ІАРТМ 2211	Ішкі аурулар пропедевтика сы және терапиядағы мейірбике ісі	180	4	4	Емтихан
БП 12	РМІ 3212	Педиатрияда- ғы мейірбике ісі	180	4	5,6	Емтихан
БП 13	НРМІ 3213	Хирургия және реанимацияда ғы мейірбике ісі	135	3	5,6	Емтихан
БП 14	АГМІ 3214	Акушерлік және гинекология- дағы мейірбике ісі	180	4	5,6	Емтихан
БП 15	ЖАМІ 2215	Жұқпалы аурулардағы мейірбике ісі	90	2	4	Емтихан
БП 16	НМІ 2216	Неврологияда ғы мейірбике ісі	45	1	4	Емтихан
БП 17	ГГ 3217	Геронтология және гериатрия	90	2	5,6	Емтихан

1	2	3	4	5	6	7
БП 18	JShMKShMK3218	Шұғыл медицина курсымен жедел және шұғыл медициналық көмек	90	2	5-6	Емтихан
БП 19	KF 3220	Клиникалық фармакология	45	1	4	Емтихан
БП 20	MP 2219	Медициналық психология	45	1	4	Емтихан
БП 21	DJB 3221	Денсаулық жағдайын бағалау	90	2	5	Емтихан
БП	Таңдау бойынша компонент		720	16	1-6	Емтихан
КП	Кәсіптендіру пәндері (КП)		1440	32		
	Міндетті компонент		990	22		
КП 01	PON 4301	Педагогикалық білім негіздері	180	4	7,8	Емтихан
КП 02	DCIEMZ4302	Денсаулық сақтау экономикасымен маркетингі	180	4	7,8	Емтихан
КП 03	DCMSUEM 4303	Денсаулық сақтау ұжымымен және денсаулық сақтаудағы заңдар негізімен әлеуметтік медицина, медициналық статистика	180	4	7,8	Емтихан
КП 04	MIAUMD 4304	Мейірбикелік қызметтегі әкімшілік үрдіс және менеджмент	180	4	7,8	Емтихан

1	2	3	4	5	6	7
КП 05	ЕАМ ІС 4305	ЕАМ инфекциялық қадағалау	180	4	7,8	Емтихан
КП 06	МВ 4306	Медициналық биозтика	90	2	7	Емтихан
ТКП	Таңдау бойынша компонент		450	10	7,8	Емтихан
	Барлығы		5760			
ОҚТ 00	Оқытудың қосымша түрлері					
ОҚТ 01	Дене шынықтыру тәрбиесі					
ОҚТ 02 Практика- лар	Оқу өндірістік практика «Клиникаға кіріспе»		15	1	2	Д/сынақ
	Оқу өндірістік медициналық мейірбикелік практика		60	4	4	Д/сынақ
	«Жалпы практикадегі медициналық мейірбике» өндірістік практика (клиникалық)		75	1	6	Д/сынақ
	«Мейірбике ісі бакалавры» өндірістік практикасы		300	4	8	Д/сынақ
	Мемлекеттік аралық бақылау					
	Мемлекеттік қорытынды аттестация: Мамандық бойынша мемлекеттік емтихан және немесе дипломдық жұмыс қорғау		180	4	8	
	Барлығы		450	10		
	БАРЛЫҒЫ		6390	142		
Ескерту: 1 Оқыту пәндерінің көлемі тізбесін білім деңгейін кредитте реттейтін және оларды оқыту тәртібін оқу жоспарында қарастыратын негізгі құжат. 2 Оқыту жоспарларында әр оқыту пәніне оқыту жоспарының әріптен (латын) алфавитының 3-4 бас әрпі) немесе саннан (бірінші саны оқитын курсын көрсететін 3-4 таңбалы сан) тұратын сәйкес коды тағайындалуын пайдалануды ұсынады.						

ӘОЖ 614:378:006.354 (47+57)

СХЖ 03.180 Т 50

Түйінді сөздер: мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты, мамандандырылған жоғары білім, бакалавр, мейірбике ісі, мейірбике ісі менеджменті, әкімшілік үрдіс, фармакология негіздері, қалыпты анатомия, жалпы гигиена.

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ
ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ОБРАЗОВАНИЕ ВЫСШЕЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ

БАКАЛАВРИАТ

МАМАНДЫҒЫ	051101 – «МЕЙПРБИКЕ ІСІ»
СПЕЦИАЛЬНОСТЬ	051101 – «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»
SPECIALITY	051101 – «NURSING»

ГОСО РК 3.08.388-2006

Издание официальное

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

Астана

Предисловие

- 1 **РАЗРАБОТАН И ВНЕСЕН** Медицинским центром «Эмили» - институтом сестринского дела
- 2 **УТВЕРЖДЕН И ВВЕДЕН В ДЕЙСТВИЕ** Приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 1 декабря 2006 года № 582
- 3 **ВВЕДЕН ВПЕРВЫЕ**
- 4 В настоящем стандарте реализованы нормы закона Республики Казахстан «Об образовании» от 07.06.1999 г. № 389-1 и постановления Правительства Республики Казахстан «О порядке разработки, утверждения и сроков действия Государственных общеобязательных стандартов образования» от 02.09.1999 г. № 1290

Настоящий стандарт не может быть тиражирован и распространен без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

СОДЕРЖАНИЕ

1	Область применения.....	1
2	Нормативные ссылки.....	1
3	Определения и сокращения.....	2
4	Перечень образовательных программ в рамках специальности.....	2
5	Перечень квалификаций и должностей.....	2
6	Квалификационная характеристика выпускника по специальности 051101 - «Сестринское дело».....	3
7	Основные общенациональные цели образования и иерархия целей (цели по циклам дисциплин).....	8
8	Требования к уровню образованности выпускников.....	9
9	Содержание образовательных программ специальности 051101 - «Сестринское дело».....	12
10	Требования к образовательной среде подготовки выпускника по специальности 051101 - «Сестринское дело».....	33
11	Требования к разработке, обновлению (изменению, корректировке) государственных общеобязательных стандартов образования.....	36
	Приложение А.....	39

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ОБЩЕОБЯЗАТЕЛЬНЫЙ СТАНДАРТ ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Образование высшее профессиональное

Специальность 051101 – «СЕСТРИНСКОЕ ДЕЛО»

Дата введения 2007.09.01

1 Область применения

Настоящий стандарт разработан на основе ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения» и устанавливает требования к структуре и содержанию профессионального образования и уровню подготовки бакалавров по специальности 051101 – «Сестринское дело».

Положения стандарта обязательны для применения и соблюдения высшими учебными заведениями Республики Казахстан, осуществляющими подготовку бакалавров по указанной специальности, независимо от их ведомственной подчиненности и организационно-правовых форм.

2 Нормативные ссылки

В настоящем стандарте использованы ссылки на ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное (бакалавриат) Основные положения» с изменениями № 1 к ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения» и № 2 к ГОСО РК 5.03.001-2004 «Образование высшее профессиональное. Бакалавриат. Основные положения», Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 7 июня 1999 года, Закон РК «О системе здравоохранения» от 4 июня 2003 года, Закон РК «Об охране здоровья граждан» от 7 июля 2006 года, Постановление Правительства РК от 24.04.06 г. № 317 «О Концепции реформирования медицинского и фармацевтического образования Республики Казахстан».

Издание официальное

3 Определения и сокращения

В настоящем стандарте применяются термины, определения и сокращения в соответствии с Законом Республики Казахстан «Об образовании» и ГОСО РК 5.03.001-2004.

В настоящем стандарте применяется следующие сокращения:

ООД – общеобязательные дисциплины;

БД – базовые дисциплины;

ПД – профилирующие дисциплины;

РПС – работа преподавателя со студентами;

СРС – самостоятельная работа студентов;

СРСП – самостоятельная работа студентов под руководством преподавателя;

ЛПО – лечебно-профилактические организации;

ПМСП – первичная медико-санитарная помощь.

4 Перечень образовательных программ в рамках специальности

Перечень образовательных программ в рамках специальности устанавливается Советом высшего учебного заведения на основе настоящего Государственного общеобязательного стандарта образования по специальности 050909 – «Сестринское дело» в соответствии с типовым учебным планом.

5 Перечень квалификаций и должностей

Квалификации и должности определяются в соответствии с “Квалификационным справочником должностей руководителей, специалистов и других служащих”, утвержденным приказом Министерства труда и социальной защиты от 22.11.2002 г., № 273-П и другими нормативными документами.

Выпускникам по специальности 051101 – «Сестринское дело» присуждается академическая степень – «бакалавр сестринского дела», выдаются диплом о высшем базовом образовании с присвоением квалификации – «медицинская сестра-менеджер» и академическая справка (транскрипт), которая содержит перечень изученных дисциплин с оценками, числом освоенных кредитов и объемом академических часов согласно учебному плану.

Образцы документов о получении высшего образования, выдаваемых выпускникам, утверждаются в порядке, предусмотренном законодательством Республики Казахстан.

Выпускник по специальности 051101 - «Сестринское дело» допускается к самостоятельной практической деятельности в установленном законода-

тельством порядке заместителем главного врача по сестринскому делу, главной медицинской сестрой, заведующей больницей сестринского ухода, хосписом, здравпунктом, старшей медицинской сестрой отделения ЛПО, преподавателем по подготовке специалистов сестринского дела в медицинских колледжах.

Бакалавр сестринского дела имеет право продолжить дальнейшее обучение в магистратуре.

6 Квалификационная характеристика бакалавра сестринского дела

6.1 Сфера профессиональной деятельности

Сферой профессиональной деятельности выпускника по специальности 051101 – «Сестринское дело» являются: здравоохранение, медицина, наука, образование, социальная защита.

6.2 Объекты профессиональной деятельности

Объектами профессиональной деятельности выпускников по специальности 051101 – «Сестринское дело» являются взрослое и детское население. Организаниями для реализации профессиональной деятельности являются:

- организации управления здравоохранением;
- организации здравоохранения;
- организации образования;
- организации науки;
- организации социальной защиты.

6.3 Предметы профессиональной деятельности

Предметом профессиональной деятельности выпускников является:

- оказание квалифицированной медицинской помощи взрослому и детскому населению;
- организация и проведение санитарно-гигиенической и противоэпидемической деятельности;
- формирование и развитие эффективных взаимоотношений с пациентом, родственниками пациентов, коллегами, представителями социальных служб;
- пропаганда здорового образа жизни;
- осуществление и развитие организационно-экономической и управленческой деятельности организаций здравоохранения;
- развитие и применение принципов научной методологии и доказательной медицины;
- планирование научных исследований и развитие педагогических навыков;
- обучение на протяжении всей жизни и использование новых знаний и технологий в своей профессиональной деятельности.

6.4 Виды профессиональной деятельности

Бакалавры сестринского дела могут выполнять следующие виды профессиональной деятельности:

- лечебно-профилактическая и диагностическая;
- санитарно-гигиеническая, противоэпидемическая;
- организационно-управленческая;
- научно-исследовательская;
- педагогическая;
- консультативная;
- информационно-аналитическая;
- маркетинговая;
- инновационная.

6.5 Функции профессиональной деятельности

Функциями профессиональной деятельности бакалавров сестринского дела являются:

- руководство сестринским персоналом, разработка и внедрение управленческих решений по повышению эффективности работы организации;
- осуществление сестринского процесса, ориентированного на индивидуальные потребности пациента;
- анализ работы и оценка потенциальных возможностей развития сестринской службы;
- эффективное взаимодействие с пациентом, родственниками пациента, коллегами, представителями социальных служб с соблюдением принципов медицинской этики и деонтологии;
- осуществление социально-психологического регулирования в коллективе;
- планирование и проведение научных исследований в области сестринского дела;
- проведение анализ и оценки состояния здоровья населения;
- организация и проведение профилактических, лечебных и оздоровительных мероприятий;
- организация и оказание скорой и неотложной помощи;
- эффективное использование информационных и коммуникационных технологий для доступа к достоверной информации, решения медицинских проблем, оказания помощи населению, работы в единой информационной сети системы здравоохранения и для самостоятельного обучения;
- осуществление педагогической и воспитательной деятельности.

6.6 Типовые задачи профессиональной деятельности

Типовыми задачами профессиональной деятельности бакалавров сестринского дела являются:

- оказание медицинской помощи населению, учитывая физические, психологические, социальные и культурные факторы и проведение профилактических мероприятий;
- анализ и оценка состояния сестринского дела в системе здравоохранения;
- разработка перспектив развития сестринской службы в условиях рыночной экономики;
- совершенствование качества оказания медицинской помощи населению на основе научных достижений в области здравоохранения;
- разработка управленческих решений по повышению эффективности работы сестринских служб;
- совершенствование системы подготовки специалистов сестринского дела;
- применение принципов менеджмента к организации и осуществлению медицинской помощи населению.

6.7 Направления профессиональной деятельности

- руководство сестринским персоналом, разработка и внедрение управленческих решений по повышению эффективности работы организации;
- осуществление сестринского процесса, ориентированного на индивидуальные потребности пациента;
- анализ работы и оценка потенциальных возможностей развития сестринской службы.

6.8 Содержание профессиональной деятельности

Содержание профессиональной деятельности бакалавров сестринского дела:

- организационно-управленческая: поиск, разработка, организация оперативного и стратегического управления; выбор управленческих решений, направленных на эффективное функционирование медицинского учреждения по качественному оказанию медико-профилактической помощи населению;
- производственно-технологическая: разработка и внедрение новых экономически выгодных медицинских технологий, способствующих улучшению качества оказания медицинской помощи;
- педагогическая: разработка содержания, методов и технологий обучения сестринскому делу; использование педагогических знаний в образовательном процессе со студентами, в работе с медицинскими кадрами, а также с пациентами и их родственниками;
- научно-исследовательская: организация и проведение научно-практических исследований в области сестринского дела;
- консультативная: осуществление разъяснений в проблемных ситуациях в решении профессиональных вопросов;
- информационно-аналитическая: владение методами сбора (в том числе компьютерными), хранения и обработки информации, применяемых в сфере оказания медицинской помощи;

- маркетинговая: управление маркетингом в здравоохранении в реализации медицинских услуг населению;
- инновационная: разработка новых технологий по организации и оказанию лечебно-профилактической и медико-санитарной помощи населению;
- клиническая: владение основными алгоритмами проведения профилактических, лечебно-диагностических и реабилитационных мероприятий, экстренной помощи при неотложных состояниях, паллиативной помощи; обучение пациента и персонала; планирование, организация, выполнение и анализ эффективности сестринской помощи; использование принципов сестринского процесса в различных возрастных группах населения и условиях;
- медико-профилактическая: проведение целенаправленных мероприятий по профилактике заболеваний, укреплению, восстановлению здоровья индивида и группы населения.

6.9 Требования к ключевым компетенциям бакалавра сестринского дела

Бакалавр сестринского дела должен:

иметь представление:

- об основных процессах и явлениях, происходящих в неживой и живой природе, возможностях современных научных методов познания природы;
- о тенденциях развития управления предприятиями и национальной экономике в целом;
- о методах и инструментах государственной политики регулированию экономической жизни Казахстана и других государств, внешнеэкономической деятельности;
- об экономических законах и формах их проявления;
- о теоретико-методологических основах науки, политики, истории и политической жизни;
- о факторах формирования здоровья, защитно-приспособительных процессах, регуляции и саморегуляции в норме и патологии;
- об основных проблемах здравоохранения и сестринского дела в их связи и взаимозависимости с другими сферами социальной политики;
- о международной политике в области здравоохранения;
- о методах познания на уровне, необходимом для решения задач, возникающих при исполнении профессиональных функций.

знать:

- основные учения в области социально-гуманитарных и экономических наук;
- законы и нормативные документы Республики Казахстан области здравоохранения;
- этические и правовые нормы, регулирующие отношения человека к человеку, обществу, окружающей среде, в том числе и в профессиональной сфере;

- общие закономерности происхождения и развития жизни, строение и функционирование клеток, тканей, органов и систем организма в норме и в патологии;

- требования к лечебно-охранительному, санитарно-гигиеническому и санитарно-эпидемиологическому режиму в медицинских учреждениях;

- методы эффективной коммуникации в организации, вопросы психологии для управления конфликтами, стрессами и инновациями в организации;

- основные принципы менеджмента, маркетинга, их особенности в системе здравоохранения;

- методы эффективной коммуникации и организации.

уметь:

- научно анализировать социально-значимые проблемы и процессы;

- проводить целенаправленные мероприятия по профилактике заболеваний, укреплению, восстановлению здоровья индивида и группы населения;

- анализировать состояние общественного здоровья и потребности населения в медицинской, медико-социальной и медико-санитарной помощи для решения профессиональных задач;

- проводить сбор и оценку данных о состоянии здоровья пациента;

- организовать и осуществлять сестринский процесс для обеспечения квалифицированного ухода за пациентом с учетом его индивидуальных потребностей и проблем;

- оценивать эффективность оказания медицинской и медико-социальной помощи пациенту;

- оказывать медицинскую помощь при неотложных и угрожающих жизни состояниях;

- на научной основе организовать труд коллектива;

- поставить цель и сформулировать задачи, связанные с реализацией профессиональных функций, использовать для их решения методы изучаемых дисциплин;

- взаимодействовать с коллегами, организовать работу исполнителей, находить и принимать управленческие решения, связанные с трудовыми ресурсами организации;

- работать с нормативно-распорядительной документацией;

- применять основы экономических и правовых знаний для реализации профессиональных функций в области здравоохранения;

- проводить анализ работы организации в системе оказания сестринской помощи, выявлять её ограничения и потенциальные возможности, разрабатывать программу повышения эффективности с учетом имеющихся ресурсов и обеспечивать её выполнение;

- использовать принципы бухгалтерского учета при организации финансово-хозяйственной деятельности.

владеть навыками:

- сбора, хранения и обработки информации, в том числе и компьютерной, в сфере профессиональной деятельности;

- оказания медицинской, медико-социальной, медико-санитарной и неотложной помощи;

- пропаганды здорового образа жизни, проведение мероприятий по профилактике заболеваний;

- планирования, организации, руководства, координации и контроля сестринских служб в системе здравоохранения;

- эффективной коммуникации, управления конфликтами, стрессами и использования инноваций в организации;

- определения профессиональной готовности исполнителей в области сестринского дела, проведения методического анализа дидактического материала для преподавания, формулировки целей обучения, организации и проведения учебного процесса по постановке и решению профессиональных задач.

быть компетентным в вопросах:

- государственной экономической и социальной политики страны;

- предпринимательского, хозяйственного законодательства и законодательства в здравоохранении;

- международного и отечественного состояния и развития сестринского дела;

- совершенствования качества оказания медицинских услуг;

- разработки и использования стандартов оказания медицинской помощи специалистами сестринского дела;

- управления, руководства и маркетинговой деятельности в сфере здравоохранения.

7 Основные общенациональные цели образования и иерархия целей (цели по циклам дисциплин)

Общенациональной целью образования является подготовка всесторонне образованных, интеллектуально развитых специалистов, способных реализовать свои профессиональные способности, предоставление каждому человеку широких возможностей в выборе содержания, формы и сроков обучения. Концептуальные основы национального образования на уровне бакалавриата предусматривают широкую базовую профессиональную подготовку, которая должна быть направлена на достижение фундаментальности предметных знаний будущих специалистов. Это должно обеспечить бакалавра общей

интегральной методологией профессиональной деятельности, развить у будущих специалистов способность к профессиональному творчеству, сформировать потребность в дальнейшем повышении образовательного уровня.

Иерархия целей предполагает обеспечение преемственности от фундаментальных основ классического образования медицинских сестер к базовым дисциплинам экономического характера и далее к узкоспециальным дисциплинам управленческого профиля.

Целью изучения цикла **общеобразовательных дисциплин** является создание естественнонаучных, общегуманитарных, лингвистических основ обучения в высшей школе.

Изучение цикла **базовых дисциплин** направлено на формирование совокупности фундаментальных знаний в области медицинских, биологических и социальных наук для подготовки специалистов сестринского дела, удовлетворяющих потребности здравоохранения в медико-санитарной помощи и медико-социальной помощи, основой которой является:

- обеспечение и руководство сестринской помощью;
- обучение сестринского персонала и пациентов современным подходам в оказании медико-санитарной и медико-социальной помощи;
- привитие навыков лидерских качеств будущим специалистам;
- развитие практики сестринского дела через клиническое мышление и научные исследования.

Цикл **профилирующих дисциплин** ориентирован на изучение ключевых теоретических аспектов управления в целом, теоретических и практических аспектов управления экономикой здравоохранения Казахстана на макро-, мезо- и микроуровнях в частности.

8 Требования к уровню образованности выпускников

8.1 Требования к общей образованности

Выпускник должен:

- иметь представление о современном мире как духовной, культурной, интеллектуальной и экологической ценности;
- быть способным к критическому восприятию противоречивых идей, самостоятельно и эффективно решать проблемы в области профессиональной деятельности;
- обладать широким кругозором и осознавать себя и свою ответственность в современном обществе;
- иметь научное представление о здоровом образе жизни;
- владеть умениями и навыками физического совершенствования;

- обладать коммуникативной культурой;
- быть способным непрерывно обучаться на протяжении всей жизни.

8.2 Требования к социально-этической компетенции

Выпускник должен:

- знать основы законодательства Республики Казахстан, социальных наук и организации системы здравоохранения, этические и правовые нормы, регулирующие отношение человека к человеку;
- быть приверженным профессиональным ценностям, таким как альтруизм, сострадание, сочувствие, ответственность, честность и соблюдение принципов конфиденциальности;
- осознавать важность взаимного понимания и отношений между врачом, медицинской сестрой и пациентом, членами семьи;
- уважать культурные отличия и свободу вероисповедания;
- формировать позитивные взаимоотношения с коллегами, уважая их точку зрения.

8.3 Требования к экономическим и организационно-управленческим компетенциям

Выпускник должен:

- уметь применять полученные знания для решений в условиях свободной предпринимательской деятельности, проведения работы по экономике, анализу и управлению.

8.4 Требования к профессиональной компетенции

Бакалавр сестринского дела должен:

- быть компетентен в области здравоохранения, экономики, организации и управления сестринскими службами;
- уметь проводить комплексный анализ функционирования служб сестринского дела;
- выявлять резервы повышения эффективности их деятельности и принимать решения, адекватные изменениям внешней и внутренней среды;
- иметь практические навыки в обеспечении населения эффективной медицинской помощью, а также навыки оказания медицинской помощи, позволяющие им осуществлять научно-обоснованный выбор эффективных форм организации управления сестринскими службами с учетом конкретных условий их деятельности;
- знать основы казахстанского законодательства в области здравоохранения и бухгалтерский учет;
- быть компетентными в области международных стандартов качества оказания медицинской помощи и международных стандартов управления проектами;
- уметь составлять бизнес-планы, инновационные и научно-исследовательские проекты.

8.5 Требования к готовности смены социальных, экономических, профессиональных ролей, географической и социальной мобильности в условиях нарастающего динамизма перемен и неопределенностей.

Выпускник должен:

- уметь оценивать состояние сестринского дела в Казахстане в соответствии с переменами, происходящими в организации медико-санитарной и медико-социальной помощи;
- принимать управленческие решения;
- анализировать состояние сестринского дела, определять его приоритеты;
- планировать во времени, организовывать, руководить и контролировать весь сестринский процесс;
- приспосабливаться к экономическим и социальным изменениям;
- быть мобильным и адаптивным социально, морально, психологически;
- уметь изменять роль медицинской сестры в удовлетворении потребностей здравоохранения.

8.6 Требования к образованности по основным циклам учебных дисциплин

По циклу **общеобразовательных дисциплин** выпускник должен овладеть основами философии и социальных наук, необходимых для формирования естественнонаучного и гуманитарно-психологического мировоззрения и целостного видения мира и человека, основанных на общечеловеческих и профессиональных ценностях.

В цикле **базовых дисциплин** студенты должны изучать учебные дисциплины, включающие в себя теорию и практику сестринского дела; развитие человека в зависимости от социальной окружающей среды, общие закономерности происхождения и развития жизни; функционирования клеток тканей, органов и систем организма с учетом их возрастных и половых особенностей строения; понятие о нозологии; роль причин, условий и реактивных свойств организма в возникновении, развитии и исходе болезни; структурные основы болезни на этапах развития осложнений, исходов; действие лекарственных средств по совокупности их фармакологических свойств для целей фармакотерапии; вопросы укрепления, поддержания и восстановления здоровья.

В цикле **профилирующих дисциплин** устанавливаются общие требования к профессиональному уровню выпускников, в частности специалисты должны знать:

- сущность управленческой работы, её особенности в системе здравоохранения;
- требования к лечебно-охранительному, санитарно-гигиеническому и санитарно-эпидемиологическому режиму в медицинских учреждениях;
- коммуникативные вопросы,

- факторы, оказывающие воздействие на практику сестринского дела, включающие организацию системы здравоохранения, политику здравоохранения, социальную политику и законодательные структуры, предоставление социальных и медицинских услуг;

- здоровье на национальном и региональном уровне,
- информационные системы управления.

9 Содержание образовательных программ специальности 051101 – «Сестринское дело»

9.1 Концентрированное изложение содержания образовательных программ приводится по циклам дисциплин в таблице 1

Таблица 1

Наименования циклов дисциплин	Наименование дисциплин и их основные разделы	Трудоемкость в часах/кредитах
1	2	3
ООД	Общеобразовательные дисциплины	1440/32
ООДО 00	Обязательный компонент	1350/30
ООДО 01	История Казахстана Введение в “Историю Казахстана”. Казахстан в эпоху древности. Древнейшая история Казахстана. Палеолит (древнекаменный век), Мезолит (среднекаменный век), Неолит (новокаменный век). Эпоха бронзы. Ранние государственные образования. Саки. Усуни и кангюи. Гунны. Казахстан в средние века. Государства раннего средневековья (VI-X в.в.). Тюркский каганат. Тюркешы. Карлуки. Огузы. Кимеки. Экономическая и культурная жизнь Казахстана VI-X в.в. Государства развитого средневековья (XI - нач. XIII в.). Караханиды. Каракитаи. Науманы и кереиты. Кипчаки. Развитие экономики и культуры Казахстана XI- начала XIII веков. Казахстан в период монгольского завоевания. Золотая Орда. Средневековые государства в XIV-XV в.в. Государства Кок-Орда и Ак-Орда. Могули-	135/3

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	стан. Государство кочевых узбеков. Ногайская орда. Сибирское ханство. Образование казахской народности. Этноним “казакъ (казах)”. Казахские жузы. Казахское ханство в XV - начале XVIII в.в. Культура казахов в XIV – начале XVIII веков. Казахстан в новое время (XVIII – начало XX в.в.). Казахстан в первой четверти XVIII в. Казахстан и Россия в условиях нового времени. Начало эпохи колонизации в Казахстане. Социально-экономическое и политическое развитие Казахстана в XIX - начале XX века. Культура Казахстана (XVIII - начало XX в.в.). Казахстан в новейшее время. Октябрьская революция 1917 г. и ее предпосылки. Гражданская война – трагедия народа (1918-1920 г.г.). Образование Казахской Советской государственности. Политика “военного коммунизма” в Казахстане (1918 – март 1921 г.г.). Советское государственное строительство в крае. Социально-экономические итоги НЭПа. Коллективизация сельского хозяйства – трагедия крестьянства Казахстана. Индустриализация: характер, темпы, масштабы. Социально-экономическое развитие Казахстана накануне войны. Общественно-политическая ситуация. Казахстан в период Великой Отечественной войны 1941-1945 г.г. Казахстан в послевоенные годы (1946-1953 г.г.). Казахстан в годы “хрущевской декады” (1953-1964 г.г.). Казахстан во второй половине 1960-х - первой половине 1980-х г.г. Политика “перестройки” в Казахстане (1985-1991 г.г.). Независимый Казахстан. Казахстан на пути к независимости. Провозглашение независимости Казахстана. Создание Содружества независимых государств (СНГ). Государственное строительство Республики Казахстан. Экономическое развитие. Общественно-политическое развитие. Духовное развитие. Внешняя политика Республики Казахстан.	

Продолжение таблицы 1

1	2	3
ООДО 02	Философия Философия как феномен культуры. Философия, её предмет и функции. Философия в культурно- историческом контексте. Исторические типы философствования в контексте культуры Древнеиндийская философия как феномен восточной культуры. Древнекитайская философия в период расцвета китайской культуры. Философия в античной культуре. Феномен философии в средневековой культуре. Арабо-мусульманская философия в контексте исламской культуры Феномен философии и религии в западноевропейской средневековой культуре. Философия в культуре Ренессанса и Реформации. Западноевропейская философия в культуре Нового Времени. Западнооевропейская философия в культуре второй половины XIX в. Русская философия как феномен российской культуры XIX – XX в.в. Феномен философии в казахской культуре Советская Философия в культуре XX в. Западная философия в контексте культуры XX в. канун XXI века. Философия бытия. Философская антропология. Социальная философия. Философия культуры. Философия любви. Философия религии. Философия истории. Философия политики. Философия образования. Проблемы теории диалектики. Эпистемология. Философия глобальных проблем.	135/3
ООДО 03	Иностранный язык Фонетические, орфографические, лексические и грамматические нормы изучаемого иностранного языка. Фонетика: произносительные и ритмико-интонационные особенности иностранного языка, рецепция и репродукция звуковой системы речи. Орфография: звукобуквенная система языка, основные орфографические правила. Лексика: словообразовательные модели; лексический минимум объе-	270/6

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	мом в 2500 единиц базового языка, а также терминов, соответствующих профилю специальности; дифференциация лексики по сферам применения. Грамматика: основные части речи - имя существительное, прилагательное, наречие, глагол, артикль, местоимение, предлог; структура простого и сложного предложения; основные модели словообразования. Чтение: формирование навыков ознакомительного, поискового, изучающего и просмотрового чтения. Говорение: навыки диалогической и монологической речи в пределах изучаемых тем. Письмо: развитие навыков последовательного изложения мыслей, рассуждений, а также информации при написании сочинений и писем личного и делового характера. Перевод текстов по специальности с иностранного языка на русский язык в соответствии с языковыми нормами. Аудирование: восприятие на слух сообщений бытового, информационного и профессионального характера.	
ООДО 04	Казахский (русский) язык Расширение лексического минимума общеупотребительных слов и словосочетаний, овладения грамматическими формами и конструкциями на уровне их употребления в речи. Овладение лексическим и терминологическим минимумом по специальности. Построение различных типов речевой деятельности: беседа, описание, информирование. Грамматические формы и конструкции в коммуникативном, функциональном аспектах. Репродуцирование адаптированных и продуцирование несложных прагматических текстов, диалогических и монологических, в устной и письменной форме, на темы, актуальные для социально-бытовой и профессиональной сфер, по разным видам речевой деятельности: говорению, аудированию, чтению, письму. Развитие	270/6

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	учебно-профессиональной речи: а) выработка умений и навыков чтения, слушания, конспектирования литературы по специальности; б) составление различного рода научно-учебных текстов, близких к текстам учебников и лекций, диалогов и монологов на учебно-профессиональные темы; в) интенсивное обучение основным функционально-смысловым типам высказываний: монологу-описанию, монологу-повествованию, монологу-рассуждению, диалогу-беседе, диалогу-дискуссии. Профессиональный казахский (русский) язык. Развитие научно-профессиональной речи: а) активное, обобщенное, объемное формирование навыков и умений в области научно-профессиональной речи.	
ООДО 05	Информатика Предмет, объекты и составные части информатики. Формы представления информации. Системы счисления, методы перевода чисел, форматы представления чисел с плавающей запятой; двоичная арифметика. Понятие дискретизации, выполнение арифметических операций с числами с фиксированной и плавающей запятой. Языки как способы описания объектов и процессов. Архитектура современной вычислительной техники. Представление информации в компьютере. Булева алгебра и логические схемы компьютера. Логические схемы и логические машины. Элементы организации основных блоков компьютера. Архитектурная организация процессора. Организация памяти компьютера. Принцип программного управления; функциональная и структурная организация компьютера, сетевые технологии обработки данных. Введение в программирование. Основы алгоритмизации задач. Алгоритмы (типы, свойства, способы представления). Алгоритмические	135/3

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	структуры. Языки обучения программированию. Языки программирования общего назначения. Прикладное программное обеспечение, обработка информации. Системы управления базами данных Компьютерные сети, сетевые и телекоммуникационные технологии. Общие сведения о сетях, предпосылки и необходимость сетевого взаимодействия компьютеров. Основы защиты информации. Информационная безопасность и ее составляющие Защита от несанкционированного вмешательства в информационные процессы. Организационные меры, инженерно-технические и иные методы защиты информации. Защита информации в локальных компьютерных сетях, антивирусная защита. Электронное правительство – понятие о единой информационной системе здравоохранения.	
ООДО 06	Экология Понятие экологии, становление и развитие экологии как науки. Цель, задачи, методы изучения экологии. Место и роль экологии в решении современных экономических и политических проблем. Аутэкология: экологические факторы, зоны оптимума и минимума. Демэкология: характеристики популяции, флуктуации и регуляция численности популяции. Синэкология: типы взаимодействия в сообществах, трофическая структура сообщества и экологические пирамиды. Функции экосистем: энергетический обмен и круговорот веществ, целостность и устойчивость экосистем, экологические сукцессии. Понятие о биоценозе, биогеоценозе, экосистеме. Типы наземных и водных экосистем. Учение о биосфере и ноосфере. Живое вещество биосферы и его функции. Природные ресурсы и рациональное природопользование. Охрана природы и экологические проблемы современности. Проблемы экоразвития.	45/1

Продолжение таблицы 1

1	2	3
ООДО 07	Политология Политология как наука, ее место в системе современного научного знания. Сущность, структура, функции и субъекты политики. Политическая власть. Политическая система общества. Модернизация политической системы Республики Казахстан. Государство как основной институт политической системы. Проблемы строительства гражданского общества и правового государства в Казахстане. Политические режимы. Политические партии и партийные системы. Политическая элита и политическое лидерство. Политическое сознание и политическая культура общества. Политическая социализация личности. Миротворческая политика и международные отношения. Проблемы и противоречия политического процесса в Республике Казахстан. Казахстан в мировом сообществе.	90/2
ООДО 08	Социология Статус социологии в системе социального знания. Структура социологического знания. Макро- и микро социология. Теоретическая и прикладная социология. Законы и категории социологии. Методология социологии. Взаимосвязь социологии с другими социально-гуманитарными науками. Основные направления в истории социологии. Основные этапы в становлении социологии. О.Конт и Э.Дюркгейма – родоначальники социологии. Социология XX века. Развитие социологической мысли в России. Развитие социологической мысли в Казахстане. Элементы социальной жизни. Общество как социальная система. Социальные институты и социальные процессы. Социальная структура и социальная стратификация. Социологическая характеристика личности. Структура личности. Содержание процесса социализации, его	90/2

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	главные механизмы. Девиация и социальный контроль. Специальные социологические теории. Социология образования. Политическая социология. Экономическая социология. Социология семьи. Социология культуры. Социология массовых коммуникаций. Прикладная социология. Методы и техника проведения конкретно-социологических исследований. Структура программы социологического исследования. Основные методы сбора информации, их классификация. Методика обработки информации и анализ ее результатов.	
ООДО 09	Основы права Предмет, система курса «Основы права». Теория государства и права. Основные понятия о государстве. Основные понятия о праве и правовых явлениях. Правоотношения. Правонарушение и юридическая ответственность. Конституционное право- ведущая отрасль права Республики Казахстан. Административное право Республики Казахстан и государственное управление. Административная ответственность. Общие положения о гражданском праве Республики Казахстан. Право собственности. Положения об обязательствах. Наследственное право. Общая характеристика отдельных институтов гражданского права Республики Казахстан. Основы семейного права РК. Основы организации и деятельности правоохранительных органов. Основы финансового права Республики Казахстан. Финансовая деятельность государства. Банковская деятельность. Банковская система РК. Основы налогового права. Налоговая система РК. Основы трудового права и права социального обеспечения. Основы уголовного права Республики Казахстан. Правовые основы борьбы с коррупцией в Республике Казахстан. Страхование право. Правовое регулирование	90/2

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	страховой деятельности. Основы экологического права РК. Основы земельного права РК. Процессуальное право РК. Основы уголовно-процессуального и гражданско-процессуального права.	
ООДО 10	Основы экономической теории Экономические отношения между людьми в процессе производства, распределения, обмена и потребления жизненных благ и услуг. Экономическое поведение людей при принятии экономических решений. Необходимость экономического анализа. Методы научного анализа экономических процессов. Общие основы общественного производства. Ресурсы и их ограниченность. Собственность: сущность и формы. Общественные формы производства. Основные типы и модели экономических систем. Элементы рыночной экономики. Сущность и закономерности индивидуального воспроизводства в условиях рыночной экономики. Кругооборот продуктов, доходов и расходов в экономике. Воспроизводство национальной экономики. Система национальных счетов. Экономическое и социальное развитие общества. Денежно-кредитная и финансовая системы. Государственное регулирование национальной экономики.	90/2
ООДВ	Компонент по выбору	90/2
БД	Базовые дисциплины	2880/64
БД 000	Обязательный компонент	2160/48
БДО 01	Медицинская биология, генетика Общие закономерности происхождения и развития жизни. Антропогенез и онтогенез человека. Законы генетики. Биосфера и экология. Феномен паразитизма. Общебиологические закономерности жизнедеятельности человека. Уровни организации жизни. Биология клетки. Наследственность, изменчивость. Закономерности наследования признаков. Хромосомная	90/2

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	теория: геном прокариот и эукариот. Генетика человека. Биология развития. Биологические аспекты экологии человека.	
БДО 02	Анатомия Понятие об анатомии и ее место среди биологических наук. Аппарат движения: строение, функции, филогенез. Остеология: строение скелета туловища, головы, конечностей. Синдесмология: разновидности сращений, типы строений, типы и строение суставов. Миология: строение, функции, типы мускулов. Мышцы головы, туловища, конечностей. Морфофункциональная характеристика кожного покрова и его производных. Спланхнология: строение, филогенез пищеварительного, дыхательного, мочеполового аппаратов. Ангиология: строение, функции, филогенез кровеносной, лимфатической систем, органов кроветворения. Морфофункциональная характеристика желез внутренней секреции. Морфологическая характеристика и значение нервной системы. Центральный, периферический, вегетативный отделы нервной системы. Строение и функции органов чувств.	180/4
БДО 03	Физиология Содержание, предмет, методы исследования физиологии. Связь физиологии с другими дисциплинами. Понятие об организме и гомеостазе. Физиологические процессы и функции организма. Механизмы регуляции физиологических процессов. Физиология системы крови. Физиология сердца и кровеносных сосудов. Физиология дыхания, пищеварения, обмена веществ и энергии. Значение выделительных процессов. Физиология почек и кожи. Железы внутренней секреции. Физиология возбудимых тканей. Значение и функции центральной нервной системы. Высшая нервная деятельность. Обмен веществ и энергии. Терморегуляция, интегративная деятельность организма.	90/2

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 04	Патологическая физиология Предмет и задачи. Общая патологическая физиология. Учение о болезни. Понятие о внешних и внутренних причинах болезни. Повреждение, компенсаторные и восстановительные реакции организма, механизмы выздоровления. Роль реактивности организма в патологии, роль наследственности. Типовые патологические процессы: нарушение кровообращения и микроциркуляции, тромбоз и эмболия, воспаление, лихорадка, аллергия. Патологическая физиология нарушений обмена веществ. Гипоксии. Нарушение тканевого роста.	90/2
БДО 05	Патологическая анатомия Предмет, задачи и методы патологической анатомии. Структурные основы, морфогенетические механизмы развития, классификация, морфологические проявления, осложнения и исходы, дифференциальная диагностика отдельных видов общепатологических процессов: повреждения, расстройства крово- и лимфообращения, воспаления, адаптации, иммунных нарушений, онкопатологии.	90/2
БД 06	Микробиология Предмет, цели, задачи. Классификация микро-организмов. Морфология, физиология и биохимия бактерий. Вирусы, их природа. Основа систематики. Взаимодействие вирусов с клеткой. Генетика бактерий и вирусов. Микробиологические основы дезинфекции, асептики, антисептики. Применение химиотерапевтических средств. Экология микроорганизмов. Учение об инфекционном процессе. Учение об иммунитете. Виды и механизмы иммунитета. Факторы неспецифической защиты. Характеристика антигенов, антител. Реакция антиген-антитело. Аллергические реакции.	90/2

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 07	Основы психологии Предмет и задачи психологии. Основные принципы и категории психологии. Этапы развития психики. Основные психические процессы, свойства и состояния личности. Ощущения, восприятие, представления. Воображения. Память и ее функции, виды. Внимание и качества внимания. Мышление и речь. Интеллект как мышление в действии. Эмоции и воля. Инстинкты. Сознание и самосознание. Личность, темперамент, характер и способности. Индивидуальность. Межличностные отношения в группах и коллективах. Аспекты формирования профессионального статуса личности специалиста.	45/1
БДО 08	Общая гигиена Научные основы гигиенического нормирования и прогнозирования. Гигиена воздуха. Нормирование качества питьевой воды. Современные проблемы санитарной очистки города. Питание, как факторы здоровья. Основы гигиены и физиологии труда. Основы взаимодействия организма и окружающей среды.	45/1
БДО 09	Основы фармакологии Общая рецептура, общая фармакология. Проти-вомикробные средства, нейротропные средства, средства влияющие на сердечно-сосудистую систему, на функции органов дыхания и пищеварения, средства влияющие на тонус и сократительную активность миомерия, средства, влияющие на систему крови; плазмозамещающие и дезинтоксикационные растворы; препараты гормонов, ферментов, и витаминные препараты. Основные принципы лечения острых отравлений лекарственными препаратами.	90/2
БДО 10	Основы сестринского дела Профессиональная роль медсестры; сестринский процесс – научный подход к сестрин-	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	скому делу; деятельность медсестры и возможные ее нарушения. Основы профессиональной этики и деонтологии. Санитарный дезинфекционный режим в ЛПО: разведение дезинфицирующих растворов; проведение уборок помещений в ЛПО; дезинфекция предметов ухода. Этапы обработки медицинского инструментария: дезинфекция, предстерилизационная очистка, стерилизация. Выписка, хранение и раздача лекарственных веществ: применение твердых, жидких форм лекарственных веществ энтерально, использование карманного ингалятора. Манипуляционная техника: применение присыпок, лечебных пластырей, закапывающих капель в уши, глаза, нос. Техника выполнения подкожных, внутри-кожных, внутримышечных, внутривенных инъекций и внутривенных капельных вливаний. Разведение антибиотиков, расчет инсулина. Техника измерения t^0 тела, АД. Техника постановки банок, горчичников, компрессов, применение грелки, пузыря со льдом, лечебных пиявок. Техника подачи кислорода через кислородный баллон, подушку. Уход за больным: за кожей, ротовой, носовой полостями, ушами, волосами, ногами; профилактика пролежней. Техника подачи судна и подмывание пациента. Техника кормления тяжелобольного и проведение искусственного кормления: через зонд, гастростому, прямую кишку. Техника промывания желудка, постановка клизм, проведение катетеризации. Уход за агонирующими и тяжелобольными. Организация лечебного питания.	
БДО 11	Пропедевтика внутренних болезней и сестринское дело в терапии Изучение методов исследования больных (физикальные, лабораторно-инструментальные). Общий осмотр. Методы исследования органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, органов пищеварения, мочевыдели-	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	тельной и эндокринной системы. Понятие о симптомах, синдромах. Симптомы и синдромы при заболеваниях внутренних органов. Синдромальный подход к постановке предварительного диагноза. Неотложные состояния, принципы оказания неотложной помощи. История терапии, система организации терапевтической помощи. Болезни органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, органов пищеварения, мочевыделительной системы, органов кроветворения, эндокринные заболевания, заболевания суставов, лекарственная болезнь. Этиология, клиника, диагностика, уход, лечение, профилактика заболеваний внутренних органов. Сестринский процесс при заболеваниях внутренних органов.	
БДО 12	Сестринское дело в педиатрии Организация педиатрической службы в Казахстане Особенности методики исследования органов и систем у здорового и больного ребенка. Комплексная оценка физического, нервно-психического и полового развития детей. Организация режима, расчет питания здоровых детей в раннем возрасте. Современные принципы рационального питания здоровых детей старше года. Симптоматология и синдромология основных поражений органов и систем при различных заболеваниях у детей. Заболевания новорожденных, нарушения водно-электролитного баланса, заболевания детей раннего возраста; заболевания органов дыхания, сердечно-сосудистой системы, органов пищеварения, болезней почек, крови, эндокринной системы у детей, детские инфекционные заболевания – с позиций доказательной медицины. Программы ВОЗ – ИВБДВ. Организация сестринского процесса у детей. Неотложные состояния, принципы оказания доврачебной помощи. Профилактика детских болезней.	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 13	Сестринское дело в хирургии и реанимации Система организации хирургической, онкологической помощи. Асептика и антисептика. Инфекционная безопасность пациента и медицинского персонала. Методы обезболивания. Десмургия. Гемостаз. Основные вопросы трансфузиологии. Сестринский процесс при хирургических заболеваниях, онкологических заболеваниях. Доказательная медицина в хирургии и реанимации. Острые заболевания живота, заболевания сосудов, мочевыделительной системы. Основы травматологии, реаниматологии. Особенности ухода за хирургическими больными. Доврачебная помощь при неотложных состояниях в хирургии, травматологии. Общие вопросы анестезиологии. Наркоз. Фармакодинамика наркотических веществ, показания, противопоказания. Местная анестезия, ее способы. Спинномозговая анестезия. Кровотечения, кровопотери, методы остановки. Переливание крови. Хирургическая операция, виды. Ожоги, отморожения, их лечение. Острая и хроническая гнойная инфекция. Паразитарные заболевания. Некроз, язва, гангрена, свищи. Пластическая хирургия. Эндоскопическая хирургия. Частная хирургия. Этиология, патогенез, клиника, диагностика и хирургические методы лечения наиболее распространенных хирургических заболеваний.	135/3
БДО 14	Сестринское дело в акушерстве и гинекологии Организация акушерско-гинекологической помощи. Методы исследования в акушерстве и гинекологии. Антенатальная охрана плода. Доказательная медицина в акушерстве и гинекологии. Программы ВОЗ. Основные проблемы беременной женщины, роженицы и	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	родильницы. Помощь при родах. Первый туалет новорожденного. Воспалительные заболевания женских половых органов. Бесплодие. Сестринский процесс при гинекологических заболеваниях. Профилактика гинекологических заболеваний. Детская гинекология. Доврачебная помощь при неотложных состояниях в акушерстве и гинекологии. Основы сексопатологии.	
БДО 15	Сестринское дело в эпидемиологии и инфекционных болезнях Эпидемиология. Организация медицинской помощи больным с инфекционными заболеваниями. Методы диагностики, принципы лечения и профилактика инфекционных заболеваний, инфекционная безопасность пациента и медработников. Инфекционный контроль. Доказательная медицина инфекционных болезней. Капельные инфекции. Кишечные инфекции. Вирусные гепатиты. Карантинные и особо опасные инфекции. Малярия. Столбняк. ВИЧ-инфекция. Сестринский процесс при инфекционных заболеваниях.	90/2
БДО 16	Сестринское дело в неврологии Введение в невропатологию. Организация медицинской помощи больным с неврологическими заболеваниями. Клинические проявления основных неврологических синдромов. Доказательная медицина в неврологии. Заболевания периферической нервной системы. Острые инфекционные заболевания и ушиб головного мозга. Острое нарушение мозгового кровообращения. Опухоли головного мозга. Заболевания вегетативной нервной системы. Паркинсонизм. Эпилепсия. Организация сестринского процесса в неврологии. Доврачебная помощь при неотложных состояниях в невропатологии. Профилактика неврологических заболеваний.	45/1

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 17	Геронтология и гериатрия Структура и задачи геронтологической и гериатрической службы. Структура заболеваемости в пожилом и старческом возрасте. Особенности клинического течения и лечения заболеваний у пожилых людей. Травматизм в старческом возрасте. Организация сестринского процесса у лиц пожилого и старческого возраста.	90/2
БДО 18	Скорая и неотложная медицинская помощь с курсом экстремальной медицины Организация работы, структура, оснащение службы скорой помощи. Клиническая картина, диагностика оказание помощи, тактика при неотложных состояниях в клинике внутренних, хирургических, урологических, онкологических, инфекционных, нервных, психических, детских, глазных, акушерско-гинекологических болезней, травмах, несчастных случаях, катастрофах с позиций доказательной медицины. Методы реанимации. Организация медицинской помощи в экстремальных ситуациях – медицина катастроф. Медицинская характеристика катастроф, задачи и организация службы медицины катастроф и медицинской службы гражданской обороны, защита населения, больных и персонала службы, организация и оказание медицинской помощи в чрезвычайных ситуациях.	90/2
БДО 19	Клиническая фармакология Клиническая фармакология основных групп препаратов, влияние их на функции различных органов и систем. механизмы действия различных групп препаратов, их фармакокинетика и фармакодинамика. Доказательная медицина. Принципы терапии при отравлениях различными лекарственными средствами. Совместимость лекарственных препаратов. Предупреждение нежелательных побочных эффектов.	45/1

Продолжение таблицы 1

1	2	3
БДО 20	Медицинская психология Психические проявления различных болезней. Доказательная медицина. Понятия о психосоматике и психогениях, патогенных эмоциях, соматогениях; психодиагностика. Понятие о психогигиене, психопрофилактике и психотерапии. Анализ психосоматических состояний пациента. Психологическая защита при соматических заболеваниях; методы психотерапии; методы психопрофилактики различного уровня; особенности работы с пациентами с ятрогенными заболеваниями.	45/1
БДО 21	Оценка состояния здоровья Критерии индивидуального здоровья, физиологические нормы здоровья, принципы оценки функционального состояния организма и его важнейших систем; методы углубленного исследования и экспресс-диагностика, качество и количество физического здоровья, методика оценки физического и психического утомления; возрастная динамика состояния физиологических систем и прогнозирование здоровья; факторы риска и их влияние на здоровье, методы коррекции иммунологической реактивности; клинические симптомы наиболее распространенных заболеваний, течение их на современном этапе в разных возрастных группах, методы диагностики, лечение, профилактика. Обследование пациента, оценка результатов обследования, внесение корректив и назначение лечения. Профилактика заболеваний и устранение факторов риска, укрепление и сохранение здоровья пациента.	90/2
БД	Компонент по выбору	720/16
ПД	Профилирующие дисциплины	1440/32
ПД 000	Обязательный компонент	990/22
ПДО 01	Основы педагогических знаний Предмет, методы и задачи педагогики. Методы исследования. Основные принципы и	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	категории педагогики. Педагогические основы технологии обучения. Развитие педагогической мысли в Казахстане. Личность педагога. Методы и формы обучения с учетом индивидуальных особенностей. Приемы формирования личности обучаемых.	
ПДО 02	Экономика и маркетинг в здравоохранении Экономика здравоохранения в системе экономических наук. Развитие рыночных отношений в здравоохранении. Услуга здравоохранения и её специфика. Структура и механизм действия рынка услуг здравоохранения. Цены, ценообразование на медицинские услуги, стоимость услуг, страховые тарифы и взносы. Предпринимательство в здравоохранении. Медицинское учреждение как услугопроизводящее предприятие. Социальные основы маркетинга. Управление маркетингом. Маркетинг медицинских услуг. Маркетинг медицинских и фармацевтических товаров. Маркетинг организации (поликлиники, больницы, семейно-врачебной амбулатории, фельдшерско-акушерских пунктов и др.). Маркетинг отдельных лиц. Маркетинг мест. Маркетинг идей. Меры государственного регулирования.	180/4
ПДО 03	Социальная медицина, организация здравоохранения и основы законодательства в здравоохранении, медицинская статистика Медицинская социология. Общественное здоровье и здравоохранение. Законодательство Республики Казахстан в области здравоохранения. Планирование и управление в здравоохранении. Принципы организации первичной медико-санитарной помощи, охраны здоровья матери и ребенка, планирование семьи. Охрана труда. Вопросы санитарной статистики для оценки состояния и динамики здоро-	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	вья. Доказательная медицина. Организация лечебно-профилактической помощи населению. Основные вопросы экономики здравоохранения. Статистическое исследование. Учетная документация. Международные аспекты охраны здоровья населения.	
ПДО 04	Административный процесс и менеджмент в сестринском деле Организация и перспективы развития сестринского дела в РК; реформа сестринского дела в РК, концепция сестринского образования и сестринского дела в РК; организация, методы и формы административной работы; технологии и организация управленческого труда, должностные инструкции, нормирование труда сестринского персонала; роль медсестры-менеджера в административном процессе, психологические аспекты деятельности медсестры-организатора. Основы теории менеджмента. Актуальные проблемы в развитии сестринского дела. Перспективы развития сестринского дела. Главные составные части менеджмента. Роль руководителя в вопросах принятия решений. Вопросы планирования, организации, руководства, координации и контроля. Работа с кадрами в сестринском деле. Главные задачи, функции, полномочия и ответственность медицинской сестры-руководителя. Характеристика лидерства в современных условиях в сестринском деле. Вопросы управления качеством в здравоохранении. Управление переменами. Вопросы сотрудничества в сестринском деле. Понятие о профессиональных группах, команде, ассоциации. Вопросы коммуникации в сестринском деле. Роль лидера в разрешении конфликтов. Уровни потребностей человека, потребности медицинской сестры. Компьютерные информационные системы управления.	180/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
ПДО 05	Инфекционный контроль в лечебно-профилактических организациях (ЛПО) Современные количественные методы госпитальной эпидемиологии. Организация программ инфекционного контроля. Основные принципы эпидемиологического наблюдения. Доказательная медицина. Расследование вспышек. Роль микробиологической лаборатории. Возбудители внутрибольничной инфекции. Профилактика внутрибольничных инфекций. Гигиена рук мед.персонала. изоляционно-ограничительные мероприятия. Контроль инфекций в окружающей среде медицинских учреждений. Факторы риска по внутрибольничной инфекции в различных подразделениях ЛПО. Управление больничными отходами. Антибиотикорезистентность и рациональное применение антибиотиков. Документация инфекционного контроля.	180/4
ПДО 06	Медицинская биоэтика Профессиональное поведение медицинского работника и способы его регулирования. Медицинский работник и общество. Медицинский работник и пациент. Права пациента, медицинской сестры, врача. Сестринский процесс и этические особенности его реализации. Современные представления о болезни и проблемы медицинской этики. Ошибки в профессиональной деятельности медицинских работников и их этическая оценка. Медицинская тайна и информирование пациента.	90/2
ПДВ	Компонент по выбору	450/10
	Всего	5760/128
ДВО	Дополнительные виды обучения	
ДВО 01	Физическая культура с валеологией	
ДВО 02	Практика (во внеучебное время):	450/10
	Учебно-производственная практика «Введение в клинику»	15/1
	Учебно-производственная медсестринская практика	60/4

Продолжение таблицы 1

1	2	3
	Производственная практика (клиническая практика «Медицинская сестра общей практики»)	75/1
	Производственная практика «Бакалавр сестринского дела»	300/4
	Промежуточный государственный контроль	
	Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности и/или защита дипломной работы	180/4
	ИТОГО	6390/142
Примечание: 1 В государственных общеобязательных стандартах образования по специальности компонент по выбору указывается без расшифровки с определением по нему общего количества кредитов. 2 Расшифровку компонента по выбору дает высшее учебное заведение самостоятельно с указанием дисциплин, устанавливаемых советом вуза и по выбору студентов.		

10 Требования к образовательной среде подготовки бакалавра по специальности 051101 – «Сестринское дело»

10.1 Организация учебного процесса, определение структуры учебного года осуществляется самостоятельно высшим учебным заведением (далее - ВУЗ).

ВУЗ в рамках академической свободы делит учебный год на академические периоды, по своему усмотрению вводит системы организации процесса обучения.

Физическая подготовка осуществляется в виде факультативных занятий в секциях.

Все учебные, контрольные мероприятия образовательного процесса, продолжительность практик, каникул и праздничные дни отражаются в академическом календаре, который утверждается руководителем организации образования.

Учебные мероприятия должны включать весь период теоретического обучения, в том числе научно-исследовательскую работу студентов, практикумы, лабораторные и курсовые работы.

Курсовые работы (проекты) рассматриваются как вид учебной работы по дисциплине и выполняются в пределах кредитов, отводимых на ее изучение.

Контрольные мероприятия должны включать периоды рубежного контроля, промежуточную аттестацию (зачетно-экзаменационные сессии) промежуточный государственный контроль после 3 курса и итоговую государственную аттестацию.

Итоговая государственная аттестация обучающихся – форма контроля учебных достижений выпускников высших учебных заведений, направленная на определение соответствия полученных ими знаний, умений, навыков и компетенций требованиям государственных общеобязательных стандартов образования.

Итоговая государственная аттестация проводится Государственными аттестационными комиссиями, утверждаемыми в установленном порядке и проводится в виде:

1 Написание и защита дипломной работы.

2 Государственный экзамен по профильным дисциплинам (административный процесс и менеджмент в сестринском деле, основы педагогических знаний, социальная медицина с основами законодательства в здравоохранении, медицинская статистика).

10.2 Основным критерием завершенности образовательного процесса в бакалавриате является освоение студентом не менее 128 кредитов или 5760 часов теоретического обучения, не менее 10 кредитов или 450 часов профессиональной практики. При этом студент должен освоить 100 кредитов или 4500 часов по обязательному компоненту и 28 кредитов или 1260 часов по компоненту по выбору.

10.3 На написание и защиту дипломной работы (проекта) отводится 4 кредита или 180 часов. Защита дипломной работы предполагает замену одного из двух государственных экзаменов – по дисциплине специальности, выбранной студентом.

10.4 В течение одного семестра студент очной формы обучения должен освоить 16 кредитов или 720 часов.

10.5 При вечерней форме обучения в течение одного семестра студент осваивает 8-12 кредитов или 360-540 часов и нормативный срок обучения увеличивается до 5 лет. Заочная и дистанционная формы обучения не предполагаются.

10.6 Информационное обеспечение образовательного процесса осуществляется за счет доступа к учебной, научной, информационной базам, включая международные источники данных, размещаемых в электронных библиотеках.

Реализация образовательных программ бакалавриата обеспечивается свободным доступом каждого студента к библиотечным фондам и базам данных, силлабусам по всем дисциплинам профессиональных практик, а также на-

глядным пособиям, аудио- и видеоматериалам, электрокардиограммам, рентгенограммам, учебному хирургическому инструментарию, муляжам, трупному материалу, фантомам, медицинским планшетам и предметам ухода за пациентами, медицинскому оборудованию и аппаратуре.

Практические занятия проводятся по дисциплинам циклов БД и ПД, семинарские и практические занятия проводятся по циклу ООД.

Необходимым условием для обеспечения образовательного процесса по клиническим дисциплинам является наличие соответствующей клинической базы (Закон РК «Об образовании» статья 25).

Библиотечный фонд должен содержать необходимую учебно-методическую литературу по специальности соответственно установленным квалификационным требованиям, предъявляемым к образовательной деятельности.

10.7 Методологическое сопровождение с последовательным усилением акцента на самостоятельную работу студентов.

Самостоятельная работа подразделяется на два вида – на самостоятельную работу студента под руководством преподавателя (СРСП) и на самостоятельную работу студента (СРС).

Самостоятельная работа студента под руководством преподавателя (СРСП) – внеаудиторная работа студента в контакте с преподавателем, которая обязательно должна быть указана в расписании учебных занятий.

10.8 Основные параметры материально-технического обеспечения образовательного процесса, ориентированные на расширение его технологических возможностей:

- соблюдение нормативов учебной площади;
- наличие технических средств обучения, отвечающих требованиям органа или учебного процесса;
- наличие компьютерных классов, отвечающих требованиям современных информационных технологий, с подключением к Интернет, Интранет, наличием веб-сайтов ВУЗа;
- обеспечение учебной и исследовательской работы копировально-множительной техникой;
- использование в учебном процессе аудиовизуальной аппаратуры;
- оснащение учебных кабинетов и лабораторий в соответствии с требованиями практики.

10.9 Обеспечение практик: их состав, основные типовые места организации и проведения, презентация и оценка результатов.

Организация и содержание учебной, учебно-производственной и производственной (преддипломной) практики должны быть отражены в Типовых программах прохождения практики.

Местами прохождения практики могут быть организации, предприятия, учреждения системы здравоохранения, учебные заведения и научно-исследовательские институты.

Студенты должны быть обеспечены учебно-методическими материалами (программа, дневник и т.д.).

Руководство и контроль прохождения практики осуществляется как со стороны высшего учебного заведения (кафедры), так и со стороны базы практики.

Результатами прохождения практики являются выполнение письменного отчета и его защита перед комиссией учебного заведения.

10.10 Количественные и качественные параметры академического и вспомогательного персонала.

Реализация образовательной программы подготовки бакалавров обеспечивается научно-педагогическими кадрами, имеющими базовое образование, соответствующее профилю преподаваемой дисциплины, занимающимися научной, научно-методической и/или практической деятельностью в сфере здравоохранения.

Академический персонал должен иметь академическую степень бакалавра, магистра или ученую степень доктора и/или кандидата наук. К преподаванию профильных дисциплин могут привлекаться высококвалифицированные специалисты из практического здравоохранения с первой и высшей квалификационными категориями.

10.11 Требования к абитуриентам и «входным» испытательным процедурам, нормам (критериям) оценки.

Предшествующий уровень образования абитуриентов – общее среднее или начальное профессиональное, или среднее профессиональное образование. Абитуриент должен иметь документ государственного образца об общем среднем, начальном профессиональном, или среднем профессиональном образовании.

Входные испытательные процедуры устанавливаются в соответствии с Типовыми правилами приема в высшие учебные заведения Республики Казахстан.

11 Требования к разработке, обновлению (изменению, корректировке) государственных общеобязательных стандартов образования

11.1 Порядок инициирования введения ГОСО.

Внесение изменений и (или) дополнений в государственные общеобязательные стандарты образования осуществляются с соблюдением требований, установленных Постановлением Правительства Республики Казахстан от 2 сен-

тября 1999 года № 1290 “О порядке разработки, утверждения и сроков действия государственных общеобязательных стандартов образования”.

11.2 Порядок разработки ГОСО.

Уполномоченный орган в области здравоохранения организует на конкурсной основе разработку государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования.

11.3 Порядок экспертизы ГОСО.

Экспертиза проектов государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования осуществляется независимыми экспертами, определенными уполномоченным органом в области здравоохранения.

11.4 Порядок экспериментальной апробации ГОСО.

Утвержденные ГОСО вводятся в действие единовременно во всех организациях образования, независимо от ведомственной подчиненности и форм собственности, осуществляющих подготовку специалистов с высшим медицинским и фармацевтическим образованием с начала последующего учебного года.

При введении новых технологий и методик обучения может проводиться экспериментальная апробация соответствующих ГОСО в организациях образования.

11.5 Порядок утверждения ГОСО.

Утверждение государственных общеобязательных стандартов медицинского и фармацевтического образования и определение сроков их действия осуществляется уполномоченным органом в области здравоохранения.

11.6 Порядок введения в массовый образовательный процесс.

Государственные общеобязательные стандарты медицинского и фармацевтического образования вводятся в организациях образования, осуществляющих подготовку специалистов с медицинским и фармацевтическим образованием, независимо от ведомственной подчиненности и форм собственности, на основании нормативного правового акта уполномоченного органа в области здравоохранения.

11.7 Порядок внесения изменений и дополнений в ГОСО.

11.7.1 Изменения и дополнения вносятся в действующие государственные общеобязательные стандарты образования в целях дальнейшего их совершенствования и приведения их в соответствие с основными положениями ГОСО.

11.7.2 Внесение изменений и дополнений в ГОСО медицинского и фармацевтического образования осуществляют:

- организации образования, осуществляющие подготовку специалистов с медицинским и фармацевтическим образованием;

- уполномоченный орган в области здравоохранения;
- ТК 47.

11.7.3 В случае инициирования изменений и дополнений в действующие государственные общеобязательные стандарты образования организациями образования или ТК 47 предложения и замечания направляются ими в Министерство здравоохранения РК.

11.7.4 Министерство здравоохранения РК изучает поступившие от инициаторов предложения и замечания на предмет их обоснованности и целесообразности.

11.7.5 ТК 47 проводит экспертизу представленных изменений и дополнений в действующие государственные общеобязательные стандарты образования и после их одобрения направляет в Министерство здравоохранения РК для принятия решения.

11.7.6 Утвержденные приказом Министра здравоохранения РК изменения и дополнения в государственные общеобязательные стандарты образования издаются в виде брошюры – вкладыша к соответствующим действующим стандартам или в виде нового издания стандарта с изменениями.

Приложение А

Типовой учебный план

Специальность: 051101 – «Сестринское дело»

Срок обучения: 4 лет

Академическая степень: бакалавр сестринского дела

Квалификация: медицинская сестра

Цикл дисциплин	Код дисциплины	Наименование дисциплины	Кол-во часов	Кол-во кредитов	Семестр	Форма контроля
1	2	3	4	5	6	7
ООД	Общеобразовательные дисциплины		1440	32		
ООДО	Обязательный компонент		1350	30		
ООДО 01	IK 1101	История Казахстана	135	3	1-2	Экзамен
ООДО 02	Fil 2102	Философия	135	3	3	Экзамен
ООДО 03	IYa (2)103	Иностранный язык	270	6	1-4	Экзамен
ООДО 04	K(R)Ya 1104	Казахский (русский) язык	270	6	1-2	Экзамен
ООДО 05	Inf 1105	Информатика	135	3	1-2	Экзамен
ООДО 06	Eko 1106	Экология	45	1	1,2	Экзамен
ООДО 07	Pol 1107	Политология	90	2	1,2	Экзамен
ООДО 08	Soc 1208	Социология	90	2	3,4	Экзамен
ООДО 09	OP 1109	Основы права	90	2	1,2	Экзамен
ООДО 10	OET 1310	Основы экономической теории	90	2	5,6	Экзамен
ООДВ	Компонент по выбору		90	2	3,4	Экзамен
БД	Базовые дисциплины		2880	64		
БДО	Обязательный компонент		2160	48		
БДО 01	MBMG 1201	Медицинская биология с генетикой	90	2	1,2	Экзамен
БДО 02	Ana 1202	Анатомия	180	4	1	Экзамен
БДО 03	Fiz 1203	Физиология	90	2	2	Экзамен

1	2	3	4	5	6	7
БДО 04	PF 2204	Патологическая физиология	90	2	3	Экзамен
БДО 05	PA 2205	Патологическая анатомия	90	2	3	Экзамен
БДО 06	Mic 2206	Микробиология	90	2	3,4	Экзамен
БДО 07	OP 1207	Основы психологии	45	1	1,2	Экзамен
БДО 08	OG 2208	Общая гигиена	45	1	4	Экзамен
БДО 09	OF 2209	Основы фармакологии	90	2	3	Экзамен
БДО 10	OSD1(2)2010	Основы сестринского дела	180	4	1-4	Экзамен
БДО 11	PVBSDT 2211	Пропедевтика внутренних болезней и сестринское дело в терапии	180	4	4	Экзамен
БДО 12	SDP 3212	Сестринское дело в педиатрии	180	4	5,6	Экзамен
БДО 13	SDHR 3213	Сестринское дело в хирургии и реанимации	135	3	5-6	Экзамен
БДО 14	SDAG 3214	Сестринское дело в акушерстве и гинекологии	180	4	5-6	Экзамен
БДО 15	SDEIB 2215	Сестринское дело в эпидемиологии и инфекционных болезнях	90	2	4	Экзамен
БДО 16	SDN 2216	Сестринское дело в неврологии	45	1	4	Экзамен

1	2	3	4	5	6	7
БДО 17	GG 3217	Геронтология и гериатрия	90	2	5,6	Экзамен
БДО 18	SNMPKEM 3218	Скорая и неотложная медицинская помощь с курсом экстремальной медицины	90	2	5-6	Экзамен
БДО 19	KF 3219	Клиническая фармакология	45	1	4	Экзамен
БДО 20	MP 2220	Медицинская психология	45	1	4	Экзамен
БДО 21	OSZ 3221	Оценка состояния здоровья	90	2	5	Экзамен
БДВ	Компонент по выбору		720	16	1-6	Экзамен
ПД	Профилирующие дисциплины		1440	32		
ПДО	Обязательный компонент		990	22		
ПДО 01	OPZ 4301	Основы педагогических знаний	180	4	7,8	Экзамен
ПДО 02	EMZ 4302	Экономика и маркетинг в здравоохранении	180	4	7,8	Экзамен
ПДО 03	SMOZOZMS4303	Социальная медицина, организация здравоохранения и основы законодательства в здравоохранении, мед. статистика	180	4	7,8	Экзамен
ПДО 04	APMSD 4304	Административный процесс и менеджмент в сестринском деле	180	4	7,8	Экзамен

1	2	3	4	5	6	7
ПДО 05	IKLPU 4305	Инфекционный контроль в ЛПО	180	4	7,8	Экзамен
ПДО 06	MB 4306	Медицинская биоэтика	90	2	7	Экзамен
ПДВ	Компонент по выбору		450	10	7,8	Экзамен
	Всего		5760			
ДВО 00	Дополнительные виды обучения					
ДВО 01	Физическая культура с валеологией					
ДВО 02 Практика (во внеучебное время)	Учебно-производственная практика «Введение в клинику»		15	1	2	Диф. зачет
	Учебно-производственная медсестринская практика		60	4	4	Диф. зачет
	Производственная (клиническая) практика «Медицинская сестра общей практики»		75	1	6	Диф. зачет
	Производственная практика «Бакалавр сестринского дела»		300	4	8	Диф. зачет
	Промежуточный государственный контроль					
	Итоговая государственная аттестация: Государственный экзамен по специальности и/или защита дипломной работы.		180	4	8	
	Всего		450	10		
	ИТОГО		6390	142		

Примечание:

1 Учебный план – основной документ, регламентирующий перечень и объем учебных дисциплин в кредитах соответствующего уровня образования, порядок их изучения.

2 В учебных планах рекомендуется использовать единую систему кодировки дисциплин, предусматривающую присвоение каждой учебной дисциплине учебного плана соответствующего кода в символах буквенного (три или четыре заглавные буквы латинского алфавита) и цифрового (трех- или четырехзначное, где первая цифра указывает курс обучения) выражения.

УДК 614:378:006.354 (47+57)

МКС 03.180 Т 50

Ключевые слова: государственный общеобязательный стандарт образования, профессиональное высшее образование, бакалавр, сестринское дело, менеджмент в сестринском деле, административный процесс, основы фармакологии, нормальная анатомия, общая гигиена.
